

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
↳ hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, január 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- A törvényhozás legközelebbi peneuma.
- Politikai újev.
- Orth János halottá nyilvánítása.
- Gyermekgyilkos nevelőnő?
- Az aradi munkapárt a főispánát.
- Gyöngékedik a király.
- Szélahómság ujévi babonáival.

A munkapárt ujéve.

Arad, január 2

Az aradi nemzeti munkapárt ujév napján küldöttséggel kereste föl Urbán Iván főispánt. Nem konvenció volt ez, se pedig alkalmi kedveskedés, s talán nem is csupán a pártéletnek belső eseménye. Az a belső, szerzettől meleg viszony nyilatkozott meg ebben, a mely Urbán Ivánt Arad egész társadalmához köti, és a melyben nem egy magas hivatali állást viselő egyén áll szemben a közönséggel, hanem a bizalom által egymáshoz kötött, nagy család a fejéhez.

Az ujévi üdvözlést se a köszöntők, se pedig a köszöntött nem használta föl politikai nyilatkozatokra, de mindakét részről kifejezésre jutott egy gondolat, a melyet nemcsak ujévkor és nemcsak hangulat kedvéért érdemes hangoztatni: az egyetértést, és a párt belső békéjét. Nem azért mintha ezt valami veszélyeztetné, vagy mintha olyasmi vetné előre az arányokat, a mitől az egyetértést féltetni kellene. Ugyanakkor,

mikor Aradon ez a tisztelgés történt, Budapesten az országos munkapárt küldöttsége előtt Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök is kiemelte ennek az egyetértésnek szükségességét, még pedig — mondta, — nem csupán a pártnak, hanem az országnak érdekében. Az országnak, a melynek válságos helyzetét, zilált körülményeit és zavarait ennek a pártnak megszületése, cselekvő képessége szüntette meg, szüksége van arra, hogy ez az erős, megbonthatatlan és egy szívvel érző párt tovább is védőgát maradjon a fölfordulás visszatérésének eshetősége ellen; hogy a munkabíró parlamentnek biztosítsa, még pedig hosszú időre biztosítsa az alkotó, produktív, újjáformáló munkának módját. S hogy az egyre növekvő, egyre többfelé ágazó ellentétek között maradjon meg ez az egység, amely nem magáért, nem mellékérdekekért, hanem az ország javáért akarja és tudja az ország többségét közös táborban tartani.

Hiszen, ha egyéb nem lenne, elegendő ok volna az egység gondos óvására az a tapasztalat, amelyet a koalíció nyújtott. A nagy függetlenségi többség, a pártok hatalmas szövetsége, amely szinte ellenzék nélkül, a legyőzhetetlenség látszatával állott a parlamentben, — egyszerre értéktelen és tehetetlen lett, amikor az egyéni érdekek, a vezéri hiúságok, a haszonlesés vágya, az egymással összeütköző

érvényesülési törekvések, a rosszul leplezett elvi különbségek kibujtak. Mihelyt a vezérek, a pártok s az egyes pártok tagjai kimutatták, hogy ez előbbre való nekik, mint az ország békéje, amikor a népszerűség után való vágyért a legkomolyabb közgazdasági érdekeket kockára tették, s mikor a közvélemény a politikai rátermettség helyett kicsinyeségeket, kanapé-pörököt kapott attól a többségtől, — akkor a koalíció sorsa meg volt bélyegezve, s akkor már készen volt a nemzet ítélete, amelyet a választásokon olyan lesújtó erővel hajtott végre azokon, akik bizalmára érdemtelenek lettek.

S mindezekre visszagondolva, nem egyszerű jelszó, hanem a bölcsességnek értékes tanácsa volt Urbán Iván ajkáról, amikor az aradi munkapárt előtt is az egyetértés gondos megtartását hangoztatta. Az országos képviselő-választások idején Aradnak különös szerepe jutott; az összes kerületek közül talán ennek sorsát kísérték a legnagyobb figyelemmel az aradi munkapárt fényes győzelme egyik jelentős lapja lehetett az országos diadal krónikájának. Ezt a lapot, a melyet Tisza István grófnak neve tesz ékesebbé, nem szabad elhomályosítani s a kerületnek, a mely ezzel a sikerrel büszkélkedhetett, továbbra is példaadónak kell lenni az ország előtt abban, hogy a harc idején összeforrott egység a béke idején se lazul meg.

Mese a szerelemlről.

Irta: Biré János

Kristálytisza, mezzoszoprán hang énekelt a szerelemlről. Bánatos, kesergő volt a dal, halkán hangzott az ének és a szomorúság hangokban, amelyek messze szállottak az illatos tavaszi estén, benne volt egy magános lélek panaszos, megindító vágyódása. A zongora lágy akkordokban kísérte a dalt:

Mindig örökké egymást keressük,
Egy ut marad mindig a mi utunk,
Egymásra vágyunk mindig szüntelen,
S egymással még sem találkozzunk ...

Halkan, lágyan hangzott el az ismeretlen ének utolsó szava, mintha könybefuló sóhajtás volna.

A félhomályos, elhagyott szalon parfümös levegőjében még ott vibráltak az édes hangok, mikor a férfi belépett. Mintha szentélybe lépett volna.

A leány ott ült a zongoránál s maga elé nézett ölbetett kezekkel, aranyzóke haja kisugárzott a félhomályból és karcsu alakjára csodálatos fénypázmákat vetett a lámpa halvány világát borító kristály.

Az elhagyott szalon hasonlított egy csendes szigethez, a zajló oceanban. A palotában estély volt, a tágas termekben szindus, pompázó ruhákban asszonyok és leányok táncoltak, flirtáltak ... Mindenfelé, a pálmák alatt,

a hol megtört a csillárok fénye, szerelmes párok sugtak össze. Sóhajaiktól mámoros, izzó volt a levegő, de sóhajtásuk nem volt panaszos.

A fényes társaságban a mámortól, örömtől, szerelemtől ketten voltak idegenek ... Barna volt a férfi és sötét szemű — aranyzóke, karcsu a leány és halvány mindkettő.

Párjára valahogy egyik sem talált még. Idegenül, céltalanul bolyongtak a szerelmes sokaságban s a szívük megtelt lopva, észrevétel nélkül néma vágyódással, céltalan, fájdalmas szerelemmel ... Az elhagyott szalont megtalálta a leány. Leült a zongorához, szórakozottan felnyitotta, talán azt sem tudta miért. Keze a fehérén sugárzó billentyűkre tévedt s azután felhangzott a dal ... halkkal előbb, majd biztosabban, a néma bánat megkapó varázsával.

... A magános férfi meghallotta a dalt és megtelt a lelke csodás sejtelemmel. S mint az álomlátó, akit ellenállhatlanul vonz magához a hold ezüstös sugára, gyönyörrel telten ment az ének után.

A férfi beszélni kezdett, zengő mély hangon, a mely már az első pillanatban rokonérzéssel tölt el, előbb csodálkozva, majd megilletődve hallgatta a leányt.

— Soká, nagyon soká kerestelek. Uttalan utakon, ahol bánatos, szomorú mindenki, féktelen izgalmak tanyáin, ahol csak én voltam szomorú... Es mert hogy nem találtalak, bánatos vágyódással telt meg a szívem, parázsszá omlott bennem az ifjuság lángja és vigasztalan homályba merült a lelkem... Hosszu, kinos

éjszakákon óh hányszor láttam ragyogó arany hajad, hányszor tártam ki a lelkem csodás te-kinteted előtt.

— Ime, nézz a lelkembe, méltó vagyok reád!

— Es kitártam előtted a lelkemet, amelyben nem volt más, csak szerelem, tüzes, viharzó, sohasem lankadó. Vártalak mindig, bődös sejtelemmel vártalak ma is. Mert tudtam, hogy végre megtalállak, mert tudtam, hogy nekem, hogy értem letté, amiként neked, érted lettem én. Nem kérdelem: ki vagy, honnan jöttél, kunyhóban volt bölcsőd, vagy palotában... Megtaláltalak, eljöttem érted. Szeretlek, szeretlek...

A rajongás tüzes rapszódiaja, a férfi hangjának mély zengése visszhangra leltek a leány szívében is. Szótlatlan támaszkodott a zongorához és hamvas, bársonyos arcán át derengengett a lelke ... Egy pillanatra csak. Kívülről hangok hallatszottak zagyva összevisszaságban.

— Grófnő, Angéla grófnő... komtesz... Es a távolból léptek közeledtek a szalon felé is.

A leány magához tért. Fehér arca mozdulatlan volt immár, mint az alabástrom. Kinyílt ajakát néhány szó hagyta el, halkán, koméyen, mint az életre kelt diszharmonia.

— Nem ismerem önt!
Azután emelt fővel, büszke méltósággal lépte át a küszöböt... A férfi lehajtott fejjel, némán állott a szoba közepén.

A zongorán néhány mély hur zöngött... A szalon sötét volt és barátságatlan.

S mintha az ujévi üdvözlés is ezt az érzést szilárdította volna meg. Az a ragaszkodás, a mely nemcsak az aradi nemzeti munkapártot, de a város minden rendű polgárait Urbán Ivánhoz fűzi s a mely sohase lazult meg, mintha olyan lenne, mint a fonal, a melyre a kristály lerakódik. Ez a közös érzés vonta magához komoly érdekek fölött való közös gondolkodást, a pártegységnek kristályát, s a párt tagjai vigyázzanak arra, hogy ez a kristály tiszta állandó és csorbátlan legyen.

A törvényhozás

legközelebbi pensuma.

Irta: Nemess Zsigmond dr. orsz. képviselő.

A parlamentnek ez évi működéséhez jogosan nagy várakozásokat fűzhetni. A munkaprogramról a miniszterelnök nyilatkozott és a teendőket fejezetenként jelezte. Mindenekelőtt a pénzügyi dolgokat kell rendbehozni. Első tehát a banktörvény. Ez ügyben közóhaj, hogy mielőbb önálló jegybankunk legyen; de mert a szakértők szerint ilyenek felállítása ma még nem időszerű: mert a kellő előfeltételek még nincsenek meg és mert egy ily nagy épület emelhetésére szükséges fundamentum még mindig nincs teljes biztossággal lerakva, az önálló magyar bank kérdése ujabbban is el kell hogy toljódjék.

A holnapután tárgyalás alá kerülő banktörvényjavaslat a halasztást 1917-ig tervezi. Ezen terminust illetőleg a nemzet közvéleménye már kialakult. Ebbe a 7 esztendő ki-tolásba mindenki belenyugodott. Kevésbé nyugodtak a kedélyek a készfizetések felvétele kérdésében. Kívánatos, hogy ez törvényileg rövid időn belül biztosítottassék. Ezt Ausztria most még ellenzi, részéről azonban optimista vagyok azt hinni, hogy a készfizetések elleni akció odaát nyomban leszerelődik, mihelyt a bank maga lép fel ez indítvánnyal, mint akinek most szintén jog adatik ilyen kezdeményezési javaslatot előterjeszteni. Vannak, kik ebben alkotmányjogi sérelmet látnak és reámutatnak, hogy ez visszaesés szemben az 1903-ban kötött Széll-Körber féle egyezményrel, ahol az volt a megállapodás, hogy a két kormány, ha az időt elérkezettnek látja, minden más tényező kizárásával reáparancsolhat a bankra, hogy ez egy kitűzött záros határon belül a készfizetést felvenni tartozik.

A mai javaslat úgy szól, hogy abban az esetben, ha a bank készfizetések felvételét javaslatba hozza, a két állam kormánya ezt tárgyalja és megegyezés létrejöttével az országgyűlésnek előterjesztést tesz e javaslat jóváhagyására. Látszólag a bank ezáltal olyan tényezővé válik, mely jogosítva van egy törvényhozási akciót megindíthatni; de ez csak első pillanatra tűnik így: mert a bank a maga javaslatát csak a két állam kormányának teheti és ha ezek bármelyike, a tett javaslatot visszaveti a bank minden akciója már a lime hatástalan. Bizonyos, hogy ezáltal a bank legalább is csekély mérvű erkölcsi erőt nyer, melyet azonban azon intézkedés ellen-súlyoz, hogy a két állam törvényhozása a bank előterjesztése nélkül is elrendelheti a készfizetések felvételét. Az a körülmény, hogy a bank maga tehet előterjesztést, célszerűségi okokra vezethető vissza, mert így a bank kötelező parancsszó nélkül könnyebben és olesóbban tudja a legalkalmasabb időpontot kiválogatni. Nem áll az, hogy abban a pillanatban, amikor a bank javaslatát megteszi, a készfizetések nyomban megkezdődnek és így tehát ez egészben és kizárólag a banktól volna függővé téve. Nem: mert a bank javaslatát először is a két állam kormánya fogja felülvizsgálni és ha ezek is jónak tartják, akkor majd utolsó forumként az országgyűlések fognak dönteni. Így megvilágítva nyilvánvaló, hogy a bank javaslatának kötelező jogi hatálya nincsen, viszont praktikus dolog, hogy a közvetlenül érdekelt tegyen első jelentést.

A mai és az 1903. évbéli banktörvény közt az a lényeges különbség, hogy 1903-ban a két

állam kormánya maga intézkedhetett, míg most az országgyűlés jóváhagyása is követeltetik. 1903-ban tehát a készfizetések felvételét a kormány rendeleti uton lett volna képes életbe léptethetni a törvényhozás újabb megkérdetése nélkül, míg most az országgyűlés mindkét Házának hozzájáruló határozata is szükséges. Ez az újítás azt mutatja, hogy a kormány maga kívánja hatáskörét megszorítani és az országgyűlés mindkét Házától akarja előzőleg megtudni, hogy ez helyesli-e, mikép a kormány az elékezett alkalmas időpontban végrehajtói hatalmával valósággal éljen-e, vagy sem. A kérdés oly nagy fontosságú és az állami érdek oly nagy, hogy a kormány a saját maga elhatározását mindaddig nem foganatosítja, amíg erre nézve az országgyűlés mindkét Házának bölcsessége újból meg nem nyilatkozott, sőt az új banktörvény egyenesen kimondja, hogy a két Ház egyikének is elutasító határozata a bank által megtett, a kormányok által megegyezően létrejött javaslat jóváhagyásának megtagadását vonja maga után. Nem kell tehát még egy újabb törvény, hanem igenis szükséges az, hogy az országgyűlés mindkét Házát meg egyszer megkérdetessék. Ebből azt látjuk, hogy az országgyűlés ez ügybeni újabb megnyilatkozásához a király szentesítése nem kívánatik, sőt ez teljesen elmarad és a készfizetések felvétele nem törvényileg, hanem szigorítottan rendeletileg lesz életbe léptetve. Az új törvény a kormány jogát ilyképen korlátozza, mert az országgyűlésnek van fenntartva, hogy a kormánynak adott jog az utolsó percben is még visszavonható legyen. Ez novum, olyan új intézkedés, melylyel semmiféle más törvényünkben nem találkozunk. Azért van beállítva, mert e nagy horderejű kérdésnél a döntő pillanat előtt oly előre nem látott jelenségek merülhetnek fel, melyek indokoltá teszik a végrehajtó hatalomnak megadott jogosítványt visszavonhatni. Nyilvánvaló, hogy az új törvény messzeemenő körültekintéssel az országgyűlés kezeiben ezzel véto jogot ad.

Az egy-két nap mulva meginduló bankvitában alkotmányselelemről és egyéb szemrehányásról sok szó fog elhangzani, az előzmények erre vallanak, de a fent előadottak mutatják, hogy a bankjavaslat egyrészt célszerűségi, másrészt alkotmányjogi szempontból is a létező viszonyoknak megfelelő legtokéletesebb alakban van előterjesztve. Magyarország a jegybank dolgában nem kísérletezhet és kockázatos vállalatba vakon nem bocsátkozik; mert itt millió ember létérdekéről van szó. — A nemzet milliói tudnak lelkesedni, de szükség nélkül még sem akarnak oly árt fizetni, mely esetleg vagyoni elpusztulásukat vonhatná maga után. A jelenlegi bankrendszer nem rossz, sőt elismerten jó és az érdekelt ipar úgy kereskedelem fél a változástól. Bizonyos, hogy egy önálló magyar bank alakilag tetszetősebb, de hol van az a feltételül megbizható és biztosítottot nyújtó tekintély, aki vállalni merészelné, hogy a közre nézve az önálló jegybank, ha nem is jobb, de legalább olyan jó kihatással lesz, mint a jelenlegi. Mindazon szakférfiak, akik eddig ez ügyben valeményt nyilvánítottak, megegyezően vallották, hogy az önálló jegybank felállítása átmenetileg áldozatokat követel. Ezzel szemben áll az, hogy némi türelemmel ezen áldozatok elkerülhetők és rázkódtatásra semmi szükség sincsen még átmenetileg sem. Igyekezünk tehát azon, hogy meggyarapodva, megerősödve a természetszerű megérés önmagától bekövetkezzék. Magyarország tagadhatlanul az előrehaladás utján van és túl a Lajtán is nemsokára meg fogják érteni, hogy az Osztrák-Magyar Monarchia nagyhatalmi állása csak akkor sziklaszilárd, ha egy egységes, erőteljes Magyarországra támaszkodhatik: Magyarország pedig erejének teljében igazán csak akkor lesz, ha a műveltség terjedése mellett lakóinál általános vagyoni jólét és valódi gazdagság lesz feltalálható. Erre kell törekednünk, akkor majd diktálhatunk is. Ha az önálló jegybank idő-előtti felállítása áldozatokat követel és a nemzetet átmenetileg bizton gyengíti, akkor egyelőre nem kérünk belőle, mert úgy érezzük, hogy pillanatnyilag nem vagyunk elég erősek arra, hogy csak a legkisebb áldozatot is meghozhassuk.

Pénz dolgában nem lehet politizálni. Itt higgadtan, nyugodtan, kapacitálást nem tűró számokkal kell dolgozni. Egyelőre tehát csak

dolgozzunk szépen tovább, nem tagadhatjuk, hogy munkánk jól halad és így a siker is biztos. Kár volna ezt most elhamarkodott kísérletezéssel kockáztatni, vagy legalább is késettetni.

Orth János

halottá nyilvánítása.

— Főhercegek polgári bíróság előtt. — A főudvarmesteri hivatal nem illetékes. —

(Bécsi tudósítónktól.)

Arad, január 2.

1910. május elején jelent meg az a hír, hogy a főudvarmesteri hivatal, mint az uralkodóház törvényszéke József Ferdinánd főherceg megkeresésére János Salvator herceg, polgári néven Orth János halottányilvánítása iránti eljárást megindította. Ugyanakkor jelentették azt is, hogy a főhercegi vagyon gondnokául Feltscher dr.-t nevezték ki, és egyidejűleg kiadtak egy ediktumot, amely hat hónapi időt tűzött ki, hogy az alatt mindenki jelentse be a főudvarmesteri hivatalnak, amit esetleg Orth János eltűnéséről tud. Ez a terminus ez év február elsején telik le és ha addig nem tisztázódik, hogy Orth János életben van-e még, úgy a főudvarmesteri hivatal az eltűnt halottányilvánítása iránt megteszi a szükséges lépéseket.

Már az ediktum kibocsájtásakor felmerült az a kérdés, vajjon a főudvarmesteri hivatal illetékes-e ebben a kérdésben való eljárásra. Az illetékességet az osztrák országos törvénytar 1883. február elsején megjelent első paragrafusa határozza meg, amely így szól:

„Távollevők holtányilvánítására első fokozat az a törvényszék illetékes, amelynek területén a távollevő utoljára lakott, vagy ha lakása nem volt, utoljára tartózkodott.”

Igy intézkedik a törvény. De nem szabad szem elől téveszteni azt, hogy Orth János azal, hogy rangjáról és méltóságáról lemondott, lemondott arról is, hogy a főhercegek előjogaiban részesedjen. A herceg minden jogairól való lemondását a király egy 1889. október hó 16-án kelt kéziratával tudomásul vette. Azon jogok közé, amelyekről Orth János lemondott, tartozott a főudvarmesteri hivatalnak, mint kiváltságos törvényszéknek reá nézve való illetékessége is. Mint polgáremberre Ort Jánosra ugyanaz a törvényszék illetékes, mint a többi polgáremberre.

Az elmondottakból következik, hogy a főudvarmesteri hivatal a holtányilvánítási eljárás bevezetésére nem látszik illetékesnek és a főudvarmesteri hivatal elnézte a törvényt, amikor magát kompetensnek nyilvánította. Ez az elnézés azonban annál csodálatraméltóbb, mert lehetetlennek látszik, hogy ez a testület, amely a királyi ház tagjainak törvényszéke, ne tudott volna az uralkodónak 1889. október 16-án kiadott kéziratáról. Sőt valószínűnek látszik, hogy a főudvarmesteri hivatal titkos ülésén is felvetődött az illetékesség kérdése. Ez meglátászik a Wiener Zeitungban megjelent ediktum sajtóságos fogalmazásán is. A főudvarmesteri hivatal ebben a kiadványban úgy tünteti fel a dolgot, mintha János főherceg rangját megtartotta volna s az Orth János név csak felvett inkognitója volna. Ez persze tévedés, mert a törvény többé nem ismer János főherceget, csak Orth Jánost.

Most már ha a főudvarmesteri hivatal, mint illetéktelen, a holtányilvánítási eljárást átutaltatta volna valamely polgári törvényszéknek, úgy az a rendkívül érdekes eset állott volna elő, hogy a holtányilvánításból keletkező hagyatéki tárgyalások az örökösök kö-

zött, tehát az uralkodóház tagjai között polgári törvényszék előtt folynának le.

Egy bécsi lap unoktatársa a holtánilyvántás illetékességére vonatkozólag Sperl János dr. bécsi egyetemi tanárhoz fordult, s a kiváló jogtudós e tárgyban a következőket mondotta:

Miután János főherceg méltóságáról és a királyi házhoz való tartozásáról lemondott, a lemondás pillanatától személyére a rendes polgári törvényszék illetékes. Minthogy utazása előtt, amelyről sohase tért vissza, összes méltóságait letette, a holtánilyvántási eljárás megindítására az a törvényszék illetékes, ahol utoljára lakott. Abban az esetben, ha ez az utolsó tartózkodási hely a gmundeni kastély volt, úgy a wellsi kerületi bíróság illetékes. A holtánilyvántás után abban az esetben, ha nem találánának fekvő birtokot Orth János hagyatékában, akkor a gmundeni járásbíróság illetékes, ha pedig van ingatlan, akkor a wellsi kerületi bíróság illetékes, amely épügy jár el, mint a főudvarmesteri hivatal.

Politikai ujév.

(A miniszterelnök a jövő feladatairól. — Tisztelgések a pártelnököknél.)

Távirati tudósítás.

Arad, január 2.

Az ujesztendő első napja minden évben jelentős szokott lenni a politikában. A pártok hagyományos tisztelgése a vezéreknél rendszerint friss érdekességet visz a karácsonyi szünet alatt pihenő politikai életbe s egyúttal széles perspektívát nyújt a parlament elkövetkezendő munkásságra is.

Az idén a politikai ujév jelentősége erősen fokozódott. Az ország sorsát fiatal, alig egyesztendő kormány intézi, amely egy bukott rendszer romjain épült. A romok eltakarítása már megtörtént. Simán, rázkódtatás nélkül, közmelegnyugvásra, sőt közmelegelédesre is. Most már jönnie kell annak a munkának, amely a fejlődés alapjait lerakni van hivatva.

A kormány a választások óta ebben az irányban még nem tájékozhatta részletesen a közvéleményt s így méltán várakozással tekinthetett mindenki a munkapárt ujévi tisztelgése elé, mert azt remélhette, hogy Khuen-Héderváry gróf a tagadhatatlanul kedvezőbb ünnepi hangulat keretében fogja az ország színe elé terjeszteni a kormány részletes munkaprogramját.

A kormányelnök mai beszéde ebben a tekintetben meglehetősen nyílt maradt. A királylyal és Ausztriával való békés egyetértésnek s az erögyűjtésnek politikáját hangoztatta, — dolgokat, amik nem alkalmasak ugyan arra, hogy a közvéleménynek a részletkérdésekben felesigázott kíváncsiságát kielégítsék, de ettől eltekintve, a miniszterelnök beszéde tagadhatatlanul érdekes és értékes politikai megnyilatkozás.

A politikai ujévről részletes tudósításunk a következő:

(Tisztelgés az elnökénél.)

Már féltizkor koesi-koesi után robogott a nemzeti munkapárt országos körének palotája elé. A klub hamarosan megtelt a párt tagjaival, akiknek nevében Beöthy László üdvözölte Perekel Dezsőt, a munkapárt elnökét.

A beszédre Perekel Dezső a következőképpen válaszolt:

— Fogadjátok azért a meleg üdvözlésért, melyet a ti nevetekben régi barátom hozzám intézni szives volt, legforróbb hálámat. Engedjétek meg, hogy egy pár rövid szóval válaszolhassak, első sorban azokra, melyek szubjektive reám vonatkoznak. Azt hiszem azok, akik en-

gemet négy évtizedes működésem óta ismernek, el fogják ismerni, hogy engem el nem kábitottak, hogy megmaradtam hazafias kötelességem mellett, amelyért kalváriát szenvedtem.

El bennem a hit és erős a meggyőződés, hogy hamar következik be a boldogabb korszak. Az új év ünnepén szokás visszatekinteni az elmúlt esztendőre és ha ezt tenni akarjuk, eszembe jut, hogy csak egy pár nap óta forgattam egy német történelmi könyvet, melyben reprodukálva volt a nagy német császár egy mondása. Láttam egy autogrammot, mely a német-francia háborúból ered: „Welche Wendung durch Gottes Fügung!“ És ha visszatekintünk arra az ujévre, melyet 1910. január elsején élünk át és végigtekintünk ezen időn, mi is elmondhatjuk: „Welche Wendung durch Gottes Fügung!“ Az elmúlt esztendő többséget adott nekünk, olyan többséget, melyet nem is remélünk, mert igenis biztunk benne és számítottunk rá, de hogy ily nagy és impozáns többségünk legyen, az minden várakozást felülmut.

Meg vagyok győződve, hogy a kormány ezzel a párttal vállalva sikerrel fog küzdeni azon, hogy Magyarországon még hosszú időre alkotmányos élet fejlődhesse. Mi teljes bizalommal vagyunk a kormány iránt. Mi nem fogunk önmagunk közt meghasonlani. Nem minden agy működhetik teljesen egyöntetűen, meglehet, hogy a szakkérdésekben különbözők a vélemények, de az alapvető fundamentumban egyek vagyunk.

Hosszantartó zajos éljen és taps támadt a beszéd végén. Az ováció lecsillapultával a párt tagjai s köztük első sorban Székely Ferenc és Hazai Samu miniszterek egyenkint járultak szerenese kívánataikkal az elnökhöz.

(A miniszterelnökségen.)

Az üdvözlés után a párt tagjai kocsira ültek és Perekel Dezső vezetésével átvonultak a miniszterelnökségre, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt és a kormány tagjait üdvözöljék. A képviselők a miniszterelnöki palota nagytermében gyülekeztek. Khuen-Héderváry grófot, aki a kormány Budapesten lévő tagjai élén jelent meg a teremben, zajos éljenzés köszöntötte. Amikor az ováció zaja elült, Perekel Dezső a miniszterelnök elé lépett és általános nagy figyelem közben hosszabb beszédet mondott.

Beszédében visszapillantást vetett a legutóbbi esztendő eseményeire, méltatta Khuen-Héderváry gróf nagy érdemeit, amelyeket azzal szerzett, hogy a nemzetet az akkori, szinte megoldhatatlannak látszó válságból kivette, ismertette azokat a nagy érdemeket, amelyeket a kormány a rendelkezésére álló idő rövidsége dacára is fölmutatni képes és aztán így szólt.

Mi, a nemzeti munkapárt tagjai, teljes tudatában vagyunk annak, hogy mivel tartozunk az országnak ama bizalomért, hogy nekünk többséget adott. A nemzeti munkapárt méltónak fog mutatkozni erre a bizalomra. Ez érzelmektől áthatva jelentünk meg előtted és kívánunk boldog új esztendőt. Adja az Isten, hogy ez az esztendő áldásos legyen.

A miniszterelnök beszéde.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a következő beszédet mondotta:

Igen tisztelt pártelnök uram, kedves barátaim!

Mindenekelőtt fogadjátok a saját nevemben, úgy mint társaim nevében a leghálásabb köszönetünket azokért a szívből eredő és általad kinyilatkoztatott jókívánatokért, a melyekkel a most bekövetkezett ujév alkalmával bennünket üdvözölni szivesek voltatok. A ti bizalmatok, a ti barátságotok erőt ad a jövőre, a minthogy ez tulajdonkép legszebb jutalma an-

nak, a mit eddig is elérhettünk abban az állásban, a melyet most elfoglalunk. Jó és szép szokás, hogy az új év elején megemlékezzünk arról, a mit a múltban teljesítettünk, számot vetünk róla, belenézünk a jövőbe és a múltakra alapítva, kialakítjuk azt a képet, amelyet tőlünk telhetőleg mentől szebbé alakítani kívánunk.

(Visszapillantás.)

Ha visszatekintünk a lefolyt évre, úgy bátran mondhatjuk, hogy az eredményes volt. (Ugy van! Ugy van!), eredményes év volt nemcsak pártunkra, hanem mondhatjuk bátran, az országra nézve is. (Ugy van! Ugy van!) Mert, a mint igen jól méltóztattál mondani, oly pillanatban álltunk össze, a mikor az országban megrendült a hit saját jövője iránt és igen el volt terjedve az a fölfogás, hogy alkotmányunk is esetleg veszélyben van. Ez ugyan tévedés volt, mert annak legfőbb öre, koronás királyunk (zajos éljenzés) azt mindig meg tudta védeni bölcsességgel és nagy türelemmel igen szomorú idők közepette is. De határozottan tévedésben voltak mindazok, akik nem biztak a jövőben. És ha a gondviselésnek valami hálával tartozom, az az, hogy megadta a módot nekem arra, hogy felismerjem, mi baja a nemzetnek és hogyan lehet rajta segíteni. Mikor királyunknak kegyéből egynéhány társammal bátran nekifogtunk ennek a föladatnak, másra nem is gondolhatunk, minthogy azt tűzzük ki célul a nemzetnek, a mi a múltban már jónak bizonyult és a miről tudhattuk vagy gondolhattuk, hogy ugyanezen alapot elfogadva, a jövőjét legjobban fogja biztosítani. Föltevésünk valóban bizonyult. A nemzet verdiktje határozott s bizonyoságot nyújtott arról, hogy a nemzet komoly pillanatokban józanul meg tudja fontolni saját érdekeit és a mit róla föltételeztünk, bölcsesen jutalmazta azzal, hogy nekünk többséget, erőt adott saját ügyének biztosítására és megalapozására. Adja isten, igen hosszú időre! (Élénk helyeslés.) Hogy ez így volt és hogy ennek így kellett lennie, azt nem okozhatta más, mint az a föltevés, melylyel éltem a nemzettel szemben, a melyben hitem volt, a melyben bizalom volt, hogy a nemzet, mely ennyi viszontagságon ment keresztül — sokkal nagyobbakon is, mint a legközelebbi múlt időkben — mindig meg tudja találni a helyes utat, és azért nem kétkedem, hogy rámutatva a helyes utra, a nemzet igazat fog nekünk adni. (Éljenzés.)

(A múlt év mérlege.)

A legközelebb lefolyt törvényhozási működés igen rövid időre volt szabva, mert az évnek csakis második felére redukáltatott és itt is a nyári szünidő, a delegációk közbejötté következtében csak rövid ideig, két és fél hónapig működhetett. Ha visszatekintünk e működésre, elmondhatjuk, hogy derekasat végeztünk. (Élénk éljenzés.) Rendbe hoztuk a múlt esztendőre az ország pénzügyeit, az államháztartás ügyeit. Sikeres kölcsön megkötése által elértük azt, hogy olyan szükségleteink kielégítése is biztosított legyen, a miből közigazdasági téren remélhetőleg igen gyümölcsöző eredmények fognak következni. A perrendtartás megalkotásával, a mint szives voltál megemlíteni, régen várt és óhajtott berendezést végeztünk be, adja Isten mindnyájunknak nagy hasznára és meg vagyunk róla győződve, hogy közigazdaságilag, de egyébként is ez a törvény okvetlenül igen üdvös eredményeket fog hozni az ország számára. Ez volt talán röviden összefoglalva működésünk, azonkívül hogy a mostani év pár első hónapjára is biztosítottuk a törvényes rendet. (Élénk helyeslés.)

(A jövő feladatai.)

A legközelebbi jövő a múltból ránk szakadt feladatok megoldását várja tőlünk és azt hiszem, bátran mondhatom, hogy ezeket a feladatokat is sikeresen fogjuk teljesíteni. Nem kis föladat lesz ez, mert állami életünk legfontosabb teendőinek újra való berendezéséről lesz szó. Ez az egyik. A másik, ami fontosságot ad e kérdés rendezésének, az, hogy programunk tulajdonképeni sarkalatos tételének megvalósítását tartalmazza. (Ugy van! Ugy van!) Harmadszor fontos e feladat, mert teljesítésével lehull a függöny egy sajnos, igen kedvezőtlen legközelebbi múlt fölött s csak azután leszünk abban a helyzetben, hogy a jövő feladataival foglalkozzunk. (Igaz! Ugy van!)

Ha ezen túl leszünk és a jövőbe nézünk, mik lesznek akkor legközelebbi feladataink? (Halljuk, halljuk!)

Mindenekelőtt az, hogy egy félszázad alatt gyors fejlődés következtében néha mohón alkotott berendezéseinket korrigáljuk, tovább fejlesszük és egyúttal a régiak tiszteletben tartása mellett államiságunk modernizálásáról gondoskodjunk. (Élénk helyeslés.)

Azt hiszem, ma nincs itt az az idő, hogy részletekbe bocsátkozzam, de ezek az részletek úgy is kicsinyek a tulajdonképeni nagy feladat mellett, a mely reánk vár. Hiszen nemcsak törvények formai alkotása a mi feladatunk. És úgy nézem, és úgy vélem, hogy az a komoly pillanat, a mely bennünket életrehozott, sokkal nagyobb feladatokat is bízott reánk, és ezek abban állanak, hogy itt az idő, hogy levonva a következtetéseket a múltból, javítsunk azon, a mi itt-ott talán fonákságokat is hozott magával. Tudjuk igen jól, hogy nemzeti életünknek az a nagy átalakulása, a melyen keresztülmentünk, természetesen eltolta a társadalomnak tagozódását. A régi társadalom bomlásnak indult, az új még nem tudott elhelyezkedni. Sok bajunknak forrását itt kell keresni; mindenkinek tulajdonképen újra kell helyét kijelölni, hogy ottan működve, ottan dolgozva abban a helyzetben legyen, hogy bármely állást foglaljon is el, minden tulbecsülés nélkül azt kitöltve hozzájáruljon az egységes erő kifejtéséhez, a melyre annyira szükségünk van. Ep azért az erőgyűjtés lesz egyik legnagyobb feladatunk. Szellemi és erkölcsi erőgyűjtésre van szükségünk, hogy nemzetünk ezt új évezredben újra arra képesítsük, hogy berendezéseivel büszkén mondhassa, hogy méltó utóda a múlt ezredéves Magyarországnak. (Zajos éljenzés.)

(Harmónia a királylyal.)

E tekintetben akármennyi feladat vár reánk, annak bizonyos előfeltételei is vannak és ezek közül a legelső — s itt nemcsak veletek érzem magamat e gondolatban egynek, hanem tudom, hogy az egész nemzet is egyetért velünk — a királylyal való béke és a királylyal való egyetértő munka. (Zajos éljenzés.) Ez alkotmányos életünk legfőbb záloga és ha a mi igyekezetünk arra irányul, hogy ez lehető legyen, önnön erőnk, önnön hatalmunk javára fog válni. Ez az első feltétel.

(Felekezeti béke.)

Belső konszolidációnk második nagy faktora, hogy ebben a különféle felekezetekre és nemzetiségekre tagolt országban ezek mindegyikével békében és egyetértésben éljünk, kikerüljük mindazokat a veszélyeket, amelyek erőfogyasztásra vezetnek és igyekeznünk kell olyan erőforrásokat nyerni, amelyek az egységes nemzetnek pozícióját nagyobbítják. (Élénk helyeslés.)

(Béke Ausztriával.)

Ezenkívül nem felejtethem el alkalommal még azon előfeltételnek a megemlítését sem, melyről az utóbbi időben talán sokszor megfledkeztünk az országban. Ez Ausztriával való békés együttélésünk, (Élénk helyeslés.) ami igen fontos körülmény arra, hogy a magunk hatalmát gyarapítsuk. Hiszen a pragmatikai törvények szerint Ausztria elválaszthatatlan társunk, egy uralkodó alatt élünk. Jogos, törvényes igényeiben barátságos, igazságos és méltányos eljárásra tarthat számot mindegyik fél a oldalon és így el fogjuk érni a közös boldogulást, mely úgy az egyik félnek, mint a másiknak is javára fog válni. (Élénk helyeslés.)

(A külföld rokorszenve.)

De tovább nézve, azt hiszem, még egy előfeltétel szükséges, hogy törekvéseinkben teljes sikert arassunk és ez az, hogy a világnak a szimpátiáját is megszerezzük. E nélkül nehéz volna boldogulnunk, ép e nehéz pillanatokban. (Igaz! Ugy van!) Ezt pedig úgy fogjuk elérni legjobban, ha úgy rendezzük be ügyeinket, hogy azokat a világ is megértse. Tehát okos politikát csináljunk, mert ezt az egész világ rokorszenve fogja kisérni. (Élénk helyeslés.) Ma szellemi és gazdasági csaták folynak az egész világon és ha mi szót kérünk a világban, azt akarjuk, hogy szavunknak súlya is legyen. Önerőnkön kívül abból is kell, hogy erőt mérítsünk, hogy a világ rokorszenvvel támogató. (Élénk helyeslés.)

(Erőgyűjtés politikája.)

És ha mindezeket felsoroltam és bizalommal nézek a jövőbe, mégis mindezen örönek, amely ehhez szükséges, egyik feltétele a ti támogatástok, a ti bizalmatok, a ti barátságok. Az a párt, amely nehéz időkben a nemzet akaratából nyert megbízást, nemcsak jogokat nyert ezáltal, de köteleességeket is. (Élénk helyeslés.)

S ha erre gondolok, akkor tudom, hogy amikor józanul állva, a nemzet előtt, nem hirdettünk szemkápráztató és dédelgető eszméket, hanem komoly köteleességeket intettük a nemzetet és nyertünk többséget, akkor bennetek a köteleességérzet oly mély gyökeret vert, hogy teljes bizalommal nézhetünk nehezebb küzdelmek elé is, mert tudjuk, hogy acélozott sereg áll mögöttünk, akik az ország ügyeit vezetjük, hogy erre a seregekre támaszkodva, feladataink végrehajtása meg lesz könnyebbitve, de egyszersmind meg lesz édesítve attól az érzelemtől, amely bennünket barátságok révén hozzátok fűz. (Zajos helyeslés.) És különösen erőt és bizalmat önt belénk az is, hogy az újabb alkotmányos korszakban a nemzet intelligenciája, színe-java még egy kormánypárt mellett sem foglalt oly egységes állást, mint mellettek és ez alapon még nem volt oly egységes párt, mint ti vagytok. Szíves megjelenésetekért és meleg üdvözléteketekért köszönetet mondok.

A pártnak egyebet nem kívánhatok, mint azt, hogy a jövő év legalább is olyan eredményes legyen, mint a lezárt, mert akkor esztendőre ismét számot vetve, tevékenységünkről újra megismételhetjük azt, amit ma, hála a gondviselésnek, amely nekünk megmutatta a jó utat, elmondhatjuk, hogy a nemzetnek és az országnak olyan alapokat teremtünk, amelyek virágzásnak indulhat. Azért kívánom, hogy az új esztendő legalább is olyan legyen, mint az elmúlt. (Éljenzés.)

Szívből köszönve üdvözléseinket a magam és társaim nevében, szívből kívánom, hogy az Uristen áldjon meg egészséggel, meglegedéssel mindnyájatokat egyenkint és családjaikotban örömet leljetek. Adjon Isten boldog új esztendőt! (Hosszas éljenzés.)

A miniszterelnök és a kormány többi tagjai ezután még szívélyesen elbeszélgettek az üdvözlőkkel, akik a miniszterelnökségi palotából az országházba mentek, Berzeviczy Albertnek, a képviselőház elnökének üdvözlésére.

(A házelnök üdvözlése.)

Ezután a társaság újra felkerekedett és a képviselőházba vonult Berzeviczy Albert elnök üdvözlésére. Az elnök fogadó-terében több mint félóra hosszat vártak a miniszterelnökre, akit a székesfőváros üdvözlő küldöttségének fogadása hátráltatott a pontos megjelenésben. Közvetlenül azután, hogy megérkezett, megjelent Berzeviczy Albert is, akit zajos éljenzés és taps fogadott. Dániel Gábornak, a nemzeti munkapárt alelnökének rendkívül megleghangu beszédére, amely kitüntető összefoglalását tartalmazta Berzeviczy kiváló érdemeinek, a képviselőház elnöke a következő beszéddel válaszolt:

Fogadjátok legmélyebb köszönetemet úgy a magam, mint elnöktársaim nevében az újvi üdvözlésért, melyért engem régi jó barátaim felkerestek. — Jól esik ez az üdvözlés, a barátság és bizalom megnyilvánulása. Lelkem egész melegevel ragaszkodom ahhoz a programhoz, mely közös a tiétekével. És mégis, nem küzdhetek veletek azoknak az elveknek a megvalósításáért, mert a ti megtisztelő bizalmatok hozzáláncolt ahhoz a sziklához, melyet elnöki székeknek neveznek. Én hiszek abban, hogy közületek azok, akik már régi, kipróbált, vihar-edzett bajnokok, tapasztalásból tudják, a fiatalabbak pedig fel fogják ismerni azt az igazságot, hogy az én helyzetemben a legjobb szolgálatot azzal teszem, hogy elnöki működésemben mindig hajthatatlanul, szinte ridegen, de mindig jóhiszeműen járok el.

Azért szívem mélyében mindig érzem hoz-

zátok tartozásomat, a lelki közösséget azokkal akikkel a jó és rossz időben együtt munkálkodtam, harcokat vívtam, türtem és szenvedtem. A ti bizalmatok eme fényes polcra emelt, legyen ez támasz nekem. Ugy a magam, mint társaim nevében még egyszer köszönöm jókívánataitokat és azt kívánom, hogy hazafias törekvéseiket minél nagyobb siker koronázza és családi életükben minél boldogabbak legyenek. Tartsatok meg engem szíves barátságokban.

A beszéd nagy hatást tett az egybegyűltekre. Az elnök a fogadás végén fényes villásreggelire invitálta vendégeit, akik jó hangulatban sokáig együtt maradtak.

(A Kossuth-párt ujve.)

A Kossuth-párt szintén testületileg üdvözölte az újév alkalmából elnökét és vezérét, Kossuth Ferencet. A párt tagjai együttesen vonultak Kossuth lakására. Az ünnepi szónok Hammersberg László volt, aki fogadalmat tett, hogy elveiből a párt a jövőben sem enged jótányit sem.

Kossuth Ferenc hosszabb beszéddel válaszolt:

— Az ország — mondotta a többi közt — a múlt évben súlyos politikai válságon ment keresztül. Az a rendszer, amelyet mi képviseltünk, az adott körülmények közt nem érvényesíthette programját teljes egészében. A párt nem tehetett egyebet: elveihez való, szilárd és becsületes ragaszkodással ellenzékbe vonult, hogy programja érvényesítéséért tovább küzdjön. A közel jövőben nagyfontosságú politikai kérdések jutnak aktualitáshoz, amelyek a nemzetet már is lázas izgalomban tartják.

Ezek között leg hamarabb a katonai kérdésekkel kerülünk szembe. A párt ezek tekintetében most is azon az állásponton van, amelyen a múltban volt. Teljes függetlenségünk kiépítése nélkül a katonai terhek emelésére ezuttal sem vagyunk hajlandók. A második nagyfontosságú kérdés a választójog reformja. Pártunk itt már régen precizizotta álláspontját, amely az ország és a magyarság érdekeinek egyedül megfelelő. Emellett az álláspontja mellett kitart, nem engedi magát eltéríteni jelszavaktól, hanem tisztán a reális követelményeket mérlegeli.

Kossuth ezután még köszönetet mondott a párttagok hűségéért és ragaszkodásáért, amelylyel a párt eszméihez és az ő személyéhez vannak, aztán megvendégelte a deputációt.

(A Justh-pártján.)

Justh Gyula nincsen Budapesten és így a hivatalos üdvözlés ezuttal elmaradt. A párttagok külön-külön keresték fel üdvözlésükkel a vezért.

Batthyányi Tivadar grófot, a párt alelnökét, szintén tömegesen üdvözölték a párt tagjai de ezenkívül a hetedik kerületi függetlenségi párt nagyszámu küldöttsége is felkereste és szónokuk, Lányi Mór, a függetlenségi eszmék tántoríthatatlan bajnoka gyanánt aposztrofálta.

Batthyányi Tivadar gróf válaszában visszapillantást vetett az elmúlt év eseményeire, amelyek a függetlenségi és negyvennyolcas pártot kisebbségre szorították, aztán kijelentette, hogy a párt számára csak egy feladat maradt: rendíthetetlen kitartás elvei mellett.

(A néppárt.)

A néppárt nevében Molnár János apát, a párt alelnöke táviratban üdvözölte a vezért, Zichy Nándor grófot és a párt elnökét, Zichy Aladár grófot, akik mind a ketten dunaadonyi birtokukon töltötték az új esztendő első napját. Az üdvözlésre Zichy Nándor és Zichy Aladár gróf hosszabb táviratban válaszoltak, amelyben összetartásra buzdították párthiveiket

Gyöngékedik a király.

— Elmaradtak az új évi üdvözlések. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 2.

Bécsben riasztó hírek terjedtek el tegnap a király állapotáról. Egy verzió lázról és torokgyulladásról beszélt. Az igazság — a melyet különben most hivatalosan is megerősítettek — az, hogy ő felségének könnyebb természetű náthája van. A hűlés teljesen jelentéktelen és sem köhögés, sem láztünetek nem állapíthatók meg.

A király tegnap és ma Schönbrunnban maradt és szokott módon elintézte a folyó ügyeket. Ő felsége más tekintetben sem változtatta meg életmódját.

A király gyöngékedésére való tekintettel elmaradt az idén a főhercegek üdvözlő tisztelgése, elmaradt ma az általános kihallgatás és az uralkodó e hét folyamán nem is megy a Burgba, hanem Schönbrunnban tölti ágya kívül az időt.

A hivatalos jelentést mindenfelé a legnagyobb örömmel és megnyugvással fogadják.

Egyébként a király gyöngékedéséről a következőket jelentik:

(Hivatalos jelentés.)

Mint a bécsi felhivaltos „Korrespondenz Wilhelm” vasárnap jelentette, ő felségének könnyebb természetű náthája van, amely azonban jelentéktelen és sem köhögés, sem a legesekélyebb láztünetek nem léptek fel kíséretében. Ő felsége ma Schönbrunnban maradt. Az uralkodó ma reggel a szokott korai időben kelt fel és elintézte a folyó államügyeket. Ő felsége más tekintetben sem változtatta meg megszokott napi programját. Miután ő felsége ma reggel, mint az majdnem naponta történni szokott, a Hofburgba szándékozott hajtatni, az udvari fogat, mint máskor is, reggel háromnegyed 7 órakor a kastély előtt állt. A felség el is volt határozva, hogy a Hofburgba megy, de dr. Kerzl házi orvos nyomatékos tanácsára a kocsiság elmaradt és a felség a tegnapi egész napot a schönbrunni kastélyban töltötte. — Különösen a ma reggeli éles szél és a télies hideg voltak döntőek azon elhatározásra, hogy ő felsége a kastélyban maradjon. El akarták kerülni, hogy ő felsége korán reggel kitegye magát a zord időjárásnak. Ugyanezen okból elmaradt az idén a főhercegek szokásos újévi üdvözlő tisztelgése, mert el akarták érni, hogy ő felsége némileg kimélje magát és az üdvözlésekkel a sok beszédől tartózkodjék. Hogy ez intézkedés csupán nagy elővigyázatosságból történt, kitűnik abból, hogy a családi diner, ő felsége részvételével a schönbrunni kastélyban megtörtént. A hétfőre kitűzött általános kihallgatások ugyanezen okokból elmaradnak. Örvedetesen világítja meg ő felsége állapotát az, hogy a hétfőre kitűzött külön kihallgatások nem maradnak el, mert ő felségét ezek nem veszik oly mértékben igénybe, mint az órákon át tartó általános kihallgatások. Ő felsége hétfőn délután 3 órakor a schönbrunni kastélyban Sixtus bourboni és pármái herceget és egy órával előbb ugyancsak Schönbrunnban Chertek bárót, a legfelsőbb magán és családi alapítványok nyugalmazott vezérigazgatóját fogadja különkihallgatáson. Ezek a rendelkezések a legjobban mutatják, hogy hála Istennek a legesekélyebb ok sincs aggodalomra, és remélik, hogy a nátha néhány napon belül teljesen elmúlik.

(A király az udvari ebéden)

Bécsből jelentik: vasárnap este ő felsége Schönbrunnba családi dinét adott, amelyen az uralkodóház összes tagjai megjelentek.

Schbrunnból táviratozzák: Ő felsége egészségi állapota egészen jó. A királyt könnyű náthája nem akadályozta abban, hogy részt vegyen a családi ebéden, amelyen hattól háromnegyed nyolc óráig volt jelen. A családi ebéd résztvevői örvedetes elégtétellel győződhetnek meg a király kitűnő egészségi állapotáról. A király, aki jó étvágygyal evett, részt vett az uralkodóház tagjaival való beszélgetésben, rövid cerlet tartott az ebéd után, majd lakosztályába vonult vissza, ahol a szokott időben nyugalomra tért.

(Kerzl dr. a betegségről.)

A király, mint Bécsből jelentik, az éjjel nagyon jól aludt és a megszokott időben, öt óra után kelt fel. Az uralkodó, aki állandóan a legjobb egészségnek örvend, az időjárásra való tekintettel, Bécsben ma reggel két fok hideg volt még néhány napig Schönbrunnban marad.

Schönbrunnból jelentik: A király állapota kielégítő. Eddig nem mutatkozik olyan aggasztó jelenség, amely félelemre adna okot. A király meghűlése miatt egyetlen intézkedés az volt, hogy a király ma Schönbrunnban marad és lemondatta az általános kihallgatást. A külön kihallgatások nem maradnak el és a király fogadja azokat az udvari méltóságokat, akik naponként előterjesztéseket tesznek. Ma délelőtt Schiessel kabinetirodai igazgató és Bolfras báró főhadsegéd jelentek meg a királynál. — Kerzl tanár, udvari orvos őfelsége állapotáról a következőket jelentette ki:

Őfelségének nincs láza, állapota már azért sem agasztó, mert nem köhög. A királynál közönséges nátháról van szó, amely nem kíván különös kezelést. De minthogy őfelsége más években is ezen időszakban reumában szokott szenvedni és minthogy ezelőtt három évvel hasonló meghűlésből erős influenzája támadt, a legnagyobb óvatosságot ajánlottam.

A király több napig egyforma temperatúrájú szobában fog maradni. Csütörtökön még nem lesz kihallgatás és minthogy pénteken ünnep lesz, őfelsége e héten már nem megy a Burgba.

Ma délelőtt Mária Valéria hercegnő, Lipót bajor herceg és az uralkodó család többi tagjai is tudakozódtak a király állapotáról. Montenuovo főudvarmester ma jelentette őfelségének Sixtus herceg megérkezését.

(A király jól van.)

Montenuovo herceg első főudvarmester így nyilatkozott a királyról:

— Nem lehet beszélni sem róla, hogy ő felsége beteg. Az uralkodónak egészen jelentéktelen náthája van, a mely legkevésbé sem alterálja általános jó közérzését. Az érthető, hogy az udvari orvos gondosan vigyáz a felségre és óvja. Ma reggel is a szokott időben, négy órakor kelt föl az uralkodó. Délelőtt íróasztalánál dolgozott, tizenegy órakor fogadta főhadsegédét, majd Schiessel lovagot, a kabinetiroda igazgatóját. Délután egy órára van kihallgatásra rendelve Chertek báró, az uralkodóház családi alapjának volt igazgatója, de a csütörtöki általános kihallgatások nyilván el fognak maradni, mivel pedig péntek ünnep, tehát a király ezen az egész héten nem fog bejönni Schönbrunnból a Burgba.

(Orvosi intézkedések)

Bécsből jelentik: Az orvosi intézkedések csupán arra irányulnak, hogy a király kimélje magát, hogy semmit se tegyen olyat, ami indispozícióját fokozná. Hogy a király hol hült meg, nem lehet megállapítani. Az indispozíció ugyanugy nyilatkozott meg, mint ahogy a nátha rendszeren fellépni szokott. A baj első tünete tegnap előtt délután négy óra tájban mutatkozott. Azonnal hívták Kerzl dr.-t, aki

nem látta különös intézkedés szükségességét. A baj tünetei még tegnap megvoltak s lázas tüneteket állapított meg az orvos, ez azonban a náthával járó jelenség. A királynak különösen amiatt kell magát kimélnie, mert két évvel ezelőtt ugyanilyen körülmények között lett beteg. Igaz ugyan, hogy most aggodalomra nincsen ok, amint azt Kerzl dr.-nak egyszer napjában való rendes látogatása is igazol, aki nem látja szükségét a többszöri látogatásnak.

(Nyoma sincs a betegségről.)

Bécsből jelentik: A király a mai délutánt igen jól töltötte, igen jó étvágygyal ette meg délután három órakor a dinét; utána ujságokat olvasott és elintézte az állami aktákat. Egyébiránt nagyszerű színben van, semmiféle nyoma a betegségről nem észlelhető rajta. Láz sem jelentkezett. Nyolc órakor, mint rendszeren lefeküdt.

Szélhámosság

újévi babonával.

— Az ál-kéményseprő. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 2.

Nagy riadalom volt Szilveszter éjszakáján Budapesten az Andrássy-uton. Hajnaltájban történt a botrány, mikor az Andrássy-ut fényes ivlámpái már kialudtak és a mulatóhelyek publikuma hazafelé igyekezett. Elcsiptek egy szélhámost, aki az emberek babonás hitéből akart rendkívüli keresethez jutni.

Négy óra után néhány perccel az Andrássy-ut és Nagymező-utca sarkán óriási néptömeg verődött össze. Hangos szitkozódás, kiabálás hallatszott. A tömeg között a falhoz szorítva ijedten huzódott meg egy kéményseprőlegény.

— Üssük agyon a gazembert! — kiáltotta az egyik demagóg.

— Tépjük le róla azt a ruhát — ajánlotta egy másik. Még néhány ehhez hasonló felszólítás hallatszott az időközben jóval megszapordott néptömegeből, miközben hangos csattanások jeleztek, hogy a falhoz szorított kéményseprőt nem a legbarátságosabb módon kezelik.

Néhány újabb jövevény, aki nem ismerte az előzményeket, védelmére kelt a szorongatott embernek.

— Ne bántsák azt a kéményseprőt — szölt az egyik — hiszen ő az új esztendő szerencse-hirnöke.

Hamarosan lehurrogták a fogadatlan prókátort és tovább püfölték a már ájuldozó kéményseprőt. Már-már ugylátszott, hogy meglincselik, mikor mentő angyalként megérkezett egy rendőr. A legnagyobb erőfeszítéssel bár, de megmentette a szorongatott embert a tömeg boszujától és néhány hangos veszekedéssel együtt bekísérte a hatodik kerületi kapitányságra. Itt azután tisztázódott, hogy az éjszakai botrány miből eredt?

Blauner Józsefnek — így hívják az állítólagos kéményseprőt — semmi köze sincs a kályhákhoz és a kéményekhez. Foglalkozására nézve kereskedősegéd, de már hosszú ideje állás nélkül van. Elmondotta, hogy azért öltözött ilyen szokatlan egyenruhába, mert nagy nyomoruságban volt és tudta, hogy a kéményseprővel az év utolsó éjszakáján a mulató publikum szívesen találkozik, sőt étellel-itallal is megvendégeli, mert állítólag szerencsét hoz a jövő évben. Ő — ugymond — már napok óta nem evett, ezért kormozta be arcát, s ezért állt be szerencsehozó kabalának. Számításában nem is csalódott, mert egész éjszaka jól tartották, sőt pénzt is adtak neki. Vesztere azonban olyan kompániába keverődött hajnal felé, melyben egy

ismerőse is volt: Weisz Henrik kereskedőse-géd. Weisz felismerte és botrányt esapott, mire a társaság és az utca népe véresre verte.

Kisteleky rendőrfogalmazó kihallgatta a verekedőket is, akik megerősítették Blauner vallomását. Kitudódott, hogy rajta kívül még vagy huszonöt ál-kéményseprő esatangolt Szilveszter éjszakáján a fővárosban. Kihallgatás után valamennyit elbocsátották, de utcai botrány miatt az eljárást megindították ellenük.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Cigányszerelem, operett. A) bérlet. Szerda: Cigányszerelem, operett. B) bérlet. Csütörtök: Cigányszerelem, operett. C) bérlet. Péntek: Délután: Rozmárin néni, vígjáték. Este: Cigányszerelem, operett. A) bérlet. Szombat: A király, vígjáték. Várnay Jenő jubileuma. B) bérlet. Vasárnap: Délután: Aranyember, színmű. Este: Cigányszerelem, operett. Bérletszünet.

Lehár szerencséje.

Bécs és Róma között. —
(Fővárosi tudósítónktól.)

Lehár Ferenc, a modern Polyerates, már nem egyszer dobta bele a tengerbe a mesebeli gyűrűt, amelyet az élet óceánja mindig visszahozott neki. Ebbe az emberbe csakugyan belékapaszkodott a szerencse és nem engedi őt el, akár akarja, akár nem. A szerencsegyűrűt Budapesten is kétszer találta meg Lehár: a Király Színház-ban és az Operaház-ban. A Cigányszerelem és A hercegnisasszony, Lehárnak ez a két diadalmas operettje két budapesti színház műsorát foglalja le és arat hatalmas sikereket.

De amint a nagy dolgokban neki állott a szerencse, megmaradt mellette a kisebbekben is. A bécsi színházi körökben sokat beszélnek most arról, hogy Lehár milyen kényelmesen, milyen különös szerencsével került ki abból a viharból, amely a Theater an der Wien igazgatói szobájában folyt heteken keresztül. Tudvalévő, hogy ennek a viharnek Wallner és Karczag igazgatók szétválása lett a vége. A két direktor között már régebben merültek fel differenciák, de nem rég annyira elmérgesedett a helyzet, hogy a válás föltartóztathatatlanná lett. Hat napig folyt a béke- és a békéltető-tárgyalások, de semmiféle közbenjárásnak nem lett eredménye. Maga Fall Leó volt az egyik, közvetítő, de ő sem tudta kibékíteni Wallner és Karczag igazgatókat. A szakítás megtörtént és Karczag Vilmos most már egyedül igazgatja a Theater an der Wien-t.

Lehár pedig, a szerencsés Lehár mindebből a sok kellemetlenségből, viharból nem érzett meg semmit. Ő, aki intimusa, jóbarátja volt mindig Wallnernek is, Karczagnak is, és akinek éppen ennél fogva jelentős és éppen nem kellemes szerepe lett volna a békéltető tárgyalásoknál, — Lehár nem volt Bécsben Rómában járt, ahol maga dirigált A hercegnisasszony bemutató-előadásán, amelynek természetesen szintén óriási sikere volt. És amíg Bécsben forrtak az események, az alatt Lehár Rómában üdült, learatott egy új sikert és új — lirákat, amelyek bőven ömlöttek a szerencsés szerző elé.

De Lehár Rómában viszonzta kollegájának, Fall Leónak azt a szolgálatot, amelyet a Wallner—Karczag-afférban helyette tett. Véletlenül meghallgatott ugyanis egy próbát a Dollárkirálynő-ből és mikor észrevette, hogy az előadás az összes tempókat rosszul veszi, mekiült a zenekarhoz és újra betanította a da-

rabot. És hogy a Dollárkirálynő-nek is sikere volt, az csak természetes. Amihez Lehár hozzányúl, az aranyvá válik a keze alatt.

* **Országos színházi műsor.** A vidék nagyobb színházainak a heti műsora a következő: **Kolozsvár:** (A téli színházban) Ripp van Winkle. Narancsvirág. Édes öregem (háromszor.) A testőr (négyyszer.) — A nyári színházban: Nincs e valami elvámolni valója (háromszor.) — **Nagyvárad:** Karenin Anna. Cigányszerelem. Luxemburg grófja. Obsitos. Tatárjárás. Balkáni hercegnő. A testőr. — **Szeged:** A testőr (háromszor.) Vándorlegény. A cégér. Édes öregem. Narancsvirág (háromszor.) — **Temesvár:** Karenin Anna (háromszor.) A balkáni hercegnő (kétszer.) Elvált asszony. Trenk báró. A tévedt nő. Trenk báró. A tévedt nő. Varázskorongó. — **Debrecen:** Aranyvirág. Luxemburg grófja. Karenin Anna. Fedora. A táncos huszárok. Orvosok. Cigányszerelem. — **Miskolc:** Borus szerelem. A balkáni hercegnő. Párisi élet (kétszer.) Karenin Anna (háromszor.) — **Pécs:** Hivatalnok urak. A testőr. Luxemburg grófja. Balkáni hercegnő. Tót leány. Az ördög. Postás fiú és a huga. — **Győr:** Obsitos. Bálványok bolondja. Meguntam Margitot (háromszor.) Luxemburg grófja. Sötét pont. Sasfiók. — **Szabadka:** Narancsvirág. Édes öregem. A testőr (kétszer.) Bajusz. Koldus diák (kétszer.) — **Békéscsaba:** A vereshajú. Luxemburg grófja. A kard becsülete. Muzsikusz leány. Kis cukros. Kormánybiztos. Balkáni hercegnő. Zsidó honvéd. Iglói diákok.

* **A cigányszerelem sikere.** Lehár diadalmas operettje, A cigányszerelem az aradi színpadon is hatalmas sikert aratott. A szereplőket napnap után valósággal ünnepli a közönség s máig is zsúfolt házat teremt a bájos darab. Tekintettel a szenzációs sikerre, egész héten át előadásra tűzte ki a darabot az igazgatóság.

* **Pályázat a győri színházra.** Győrből jelentik: A városi színügyi bizottság ma délután Wennes Jenő polgármester elnöklete alatt tartott ülésén tárgyalta Mezei Béla igazgató felmentés iránti kérelmét. A bizottság arra való tekintettel, hogy a társulat tagjainak egzisztenciája biztosított és hogy a győri egy éves szerződéssel szemben hat éves szerződés kínálkozik a délvidéki színikerületben, Mezei Bélát győri szerződése alól fölmenteni s a pályázat kiírását javasolja. A pályázat 1911. szept. 1-étől 3 évre szól, január 16-án jár le, óvadék működésben levő igazgatótól 5000, kezdőtől 10000 K.

* **Ünnepi előadások.** Pénteken, Vízkereszt napján két előadás lesz az aradi színházban. Délután Vajna Ernőnek a fővárosban és itt is nagy sikert aratott finom vígjátéka, a Rozmárin néni kerül színre. Este A cigányszerelem megy a premier szereplőivel.

* **Kölcsey zsur.** A Kölcsey egyesület január 9-ikén megtartandó ötödik felolvasásán Juhász Ferenc zenetörténeti előadásának illusztrálói közt igen hatásos száma lesz Glück Ilonkának, aki már néhány év előtt is nagy sikert aratott a Kölcsey egyesületben virtuoz zongorajátékával. A kuruc idők híres alakjának, Cinka Pannának nótáját fogja eljátszani Káldy Gyula átiratában. A magyar nótázásnak az a remek műve, mely nem egy újabb zeneszerző fantáziáját is segítette, kitünő alkalom lesz, hogy az aradi közönség újra élvezze és értékelje Glück Ilonka nagy technikájú érzékes előadó képességét. A január 9-iki felolvasásnak a magán és karénekek közt ez lesz az egyetlen önálló zongora száma.

* **Várnai Jenő jubileuma.** A társulat egyik legérdemesebb kitünő színművészt, Várnai Jenőt meleg ünneplésben készül részesíteni nemcsak a színtársulat, hanem Aradvárosának színházba járó közönsége. Várnait, aki csak Szendrei társulatánál van egyfolytában tíz éven át, jubilálják. Meleg szívű, kötelességtudó tagja Várnai a társulatnak, értékes alakításaiban pedig mindig tudott valami újat, ötleteset nyuj-

tani. A szombati jubileuma alkalmával a Király című vígjátékban egyik legpompásabb szerepét játssza.

* **Az Uránia műsora,** mely szenzációs sikert aratott a kétnapos előadáson, kedden kerül színre utóhátra. A jelenlegi műsorhoz hasonló pazar fényű látványosságokkal éri el az Uránia a közönség abszolút meglegedését. A látványosságok közül óriási hatást tesz az Alba herceg című történelmi dráma, mely korhű kiállításával egyike a legfrappirozóbb látványosságoknak. A groteszk ötletű bohózatok közül is kiválik ellenállhatatlan humorával a Ritka bérlő című bohózat, továbbá Keesege, mint fogorvos. A tudományos felvételek egyik legérdekesebbike a tintahal című mozgófénykép, mely ennek az érdekes tengeri állatnak sajátos életét mutatja be tökéletes reprodukcióban. Az Uránia szordán nagyszerű új műsorát mutatja be. 241

* **A testőr.** Molnár Ferenc ma kétségkívül a legelismertebb, legnagyobb magyar íróművészek egyike. Darabjai egytől egyig frappáns sikereket aratnak nemcsak a magyar, hanem a külföldi színpadokon is. Legutóbb a Testőr című darabjával brillírozott s ez a darab lesz az aradi színház legközelebbi ujdonsága. A címszerepet Szendrey Mihály igazgató játssza.

* **Culp Julia** január 17-ikén tartja hangversenyét a Fehér Kereszt-szálló nagytermében. Jegyek Weisz Leó könyvkereskedésében kaphatók.

* **A rendőrség koncertje.** Minden év koncertszezonjának legnagyobb művészeti eseménye az a hangverseny, melyet derék rendőrségünk rendez nyugdíjpótló és segélyező egyesülete javára. Tavaly Környey Béla és Szamosy Elza közreműködésével rendeztek magas művészi nivón álló hangversenyt, ezt a nagy emlékü művészi eseményt is tul fogja szárnyalni nivó és tartalom tekintetében az idén, január hó 22-én este 8 órakor a Fehér Kereszt nagytermében rendezendő hangversenyük. Az idei hangverseny kiemelkedő eseménye lesz Francilló-Kaufmann Hedvig asszonynak a bécsi udvari opera koloratur primadonnájának a beyreuthi Wagner-előadások világhírű művésznőjének fellépte. Ez a nagyhírű művésznő eddig még nem szerepelt magyar publikum előtt és aradi fellépte így kétszeresen szenzációs. Az illusztris művésznőn kívül fellépnek az immár világhírű Arányi nővérek. Három ragyogó szépségű urileány, akik mindegyike mesteri tökéletességgel kezeli hangszerét. A művész nővérek hegedűn és zongorán játszanak. A zenekíséretet Francilló-Kaufmann Hedvig énekéhez Dienzl Oszkár a kiváló zongoraművész szolgáltatja. Jegyeket az eseményszámba menő hangversenyre már most lehet kapni 2—10 korona árban Moldován Odón rendőrhadnagy-nál és Weisz Leó könyvkereskedésében. (Minorita-palota.)

* **A középkori olasz művészet** klasszikus alkotásokkal örököltette meg hírnevét. A középkorban épült gótstílusú templomok ma is ékeségei Itáliának s ugyiszintén hozzájárulnak a gyönyörű olasz föld romantikájának varázsához az ujkorra maradt régi várromok, melyek csonka tornyaikkal ma is az egykori háborus időkről beszélnek. Mennyi gyönyörűséget nyújtanak ezek a középkorból fentmaradt emlékek. Felköltik bennünk a vágyakat s szeretnénk a mi poros-füstös országunkból az olasz földre menekülni, ahol a természet s az emberi energia közösen alkotják meg a legfenségesebb képeket. De ha már sorsunk ideköt, legalább kárpótlást nyerhetünk azokban a tökéletes, gyönyörű természetutáni felvételekben, melyeket az Apolló-színház mutat be új műsorán. A

remek felvételeken kívül több megható életkép és kacagtató bohózat szerepel az új program számai között, melyek ismét tanulságot tesznek arról, hogy az Apolló-színház mennyire felemelkedik a többi mozgófénykép-színházak nivóján s hogy mennyire felüláll azoknak kétségbeesett reklámsírásain. Itt említjük meg, hogy az Apolló-színház esütörtökön este mutatja be a fővárosi Uránia tudományos színház nagyszerű darabját, a Mohamedán világot. 4458

Gyermekgyilkos nevelőnő?

— Öngyilkossági kísérlet. — A rabkórházban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 1.

Megirtuk, hogy a bécsi rendőrség letartóztatta Schindlow Róza nevelőnőt ama gyanu alapján, hogy Demsky Ferenc ezredes vejének, Nagy Leó nagyváradi huszárfőhadnagy tizenhathónapos reá bizott gyermekét megölte Nagyváradon. Demsky ezredes tette a feljelentést a rendőrségen a nevelőnő ellen halált okozó súlyos testi sértés címén, mondván, hogy a gyermek halálát a nevelőnő brutális bánásmódja, örökös ütlegetése okozta.

A nyomozás pozitív dolgot nem állapított meg. Tegnap azonban olyan fordulat történt, amely egyszerre más világításba helyezi a bevádolt nevelőnőt. Győrből azt jelenti tudósítónk, hogy a nevelőnő a napokban elszökött a városból, Bécsbe ment s ott öngyilkossággal akarta végét vetni a rendkívül szokatlan bűnpörnek. A Dunába ugrott. Az öngyilkossági kísérlet azonban nem vezetett sikerre. A leányt kifogták s most már a rabkórház durva, pokrócos ágyán várja tragikus sorsának eldőlését.

A bűnygynek erről az újabb részletéről győri tudósítónk ezeket jelenti:

(Schindlow Róza Győrött.)

November hó közepén érkezett meg Schindlow Róza Győrre. Három napig állás nélkül bűszált a városban s csak a negyedik napon szerződtette nevelőnőnek leányai mellé Wittmann Gyula előkelő győri kereskedő.

A leány Schüttloff Mariskának mondotta magát. Elbeszélte, hogy édesatyja Csehországban kereskedő volt, de tönkre mentek és ezért kellett neki foglalkozás után nézni. Azt nem mondotta, hogy Bécsben szolgált Demsky Fülöp ezredesnél és Nagyváradon Nagy Leó főhadnagynál. Tagadta azt is, hogy Magyarországon járt volna valaha s nem voltak iratai sem. A családban hamarosan megkedvelték a csinos külsejű, intelligens, okos leányt. Nagyon kevés dolga volt. Csupán három leánygyermekre kellett felügyelnie és a gyermekekkel sétálnia. Egy napon arra figyelmeztették a családot, hogy a nevelőnőt többször látták a rendőrségen, a leány azonban tagadta, hogy járt volna a főkapitányságon. November 9-én Wittmannék vendégeket vártak Bécsből s ekkor jelentkezett a nevelőnő, hogy neki egy csehországi ismerőse utazik keresztül s üzenetet hoz az édesanyjától. Kérte, hogy engedjék el délutánra, mert az utazó ismerősével okvetlenül beszélnie kell.

(A titokzatos utazó.)

A leány megkapta a kért szabadságot, de véletlenül Wittmannéknak is ugyanahhoz a vonatához kellett kimenniük, mint amelyiket a nevelőnő várt. Legnagyobb csodálkozásukra azonban a vasuti állomáson sem a nevelőnőt, sem pedig az utazót nem találták. A nevelőnő csak késő este tért haza.

— Boesánatot kérek — mondotta az utazó, aki az édesapám üzenetét hozta, nagyon sok

mindenről beszélt. Az otthonról, az anyámról és a testvéreimről. Az idő hamar eltelt és én csak az imént vettem észre, hogy már este van.

A leány kipirult arca, zavart szemei, fel-tűnő idegessége teljesen elletmondott a mentegőzésnek s nyilvánvaló volt, hogy a nevelőnő az egyszer hazudik.

Wittmann Gyuláné mindjárt ki is jelentette:

— Nézze kisasszony, hiába minden mentegődzés, maga nem volt kint a pályaudvaron és magának nem hozott üzenetet Csehországból semmiféle utazó. Ellenben mi kint voltunk az állomáson és nem láttuk sehhol sem magát.

A leányt nagyon meglepte e kijelentés. Sirva, zokogva kénytelen volt bevallani:

— Bocsássanak meg. Tényleg nem voltam a pályaudvaron. Egy fiatalemberrel ismerkedtem meg. Garay Zsigmond dr.-nak vallotta magát s a szép szavaival teljesen elbódított. Én úgy láttam, hogy gazdag ember. Lovai, hintói vannak. Könyörgött, hogy látogassam meg. Ezt nem mertem megtenni, de azért találkát adtam neki egy Apáca-utcai fürdőben. Ott voltam délután, erre kellett a szabadidő.

A család nyomban felmondott a rossz utra tért bűnös leánynak, aki még aznap éjjel becsomagolta minden ruháját s másnap december 10-én reggel már nyomtalanul el is tűnt Győrből.

Wittmann Gyula a nevelőnő távozását bejelentette a rendőrségen s ekkor derült ki, hogy az állandó figyelemmel kísért Schüttloff Mária tulajdonképpen Schindlow Róza.

(Az utolsó levél.)

December 12-én előző napi kelettel egy levelezőlap érkezett Bécsből Wittmann Gyula címére. A levelezőlapon levő fénykép az állítólagos dr. Garay Zsigmondot ábrázolta, amint kettős fogatu ekvipázon a lovakat hajtja s a háta mögött keresztbefont karokkal ül a libériás ruhába öltöztetett koesisa. A kép alatt csupán néhány sor állott. A szerencsétlen nevelőnő írta s német nyelven arra kérte benne Wittmant, értesítse dr. Garay Zsigmondot, hogy mire a levelezőlapot kézhez kapják, ő már nem lesz az élők sorában.

A levelezőlap ugyancsak a győri rendőrségre került s néhány óra múlva a tartalmát már ismerte a bécsi rendőrség is. A leány megmentésére azonban ekkor már nem kellett sietni, mert Schindlow Róza december 22-én már a bécsi Rudolf-alapítványi kórházban fekvő. Igaz, hogy néhány napig némán és ismeretlenül, de később mégis csak kiderült, hogy

(az öngyilkos nevelőnő)

Schindlow Róza, aki ellen a bécsi rendőrség halált okozó súlyos testisértés miatt folytat vizsgálatot. A leány ugyanis, amikor Győrből Bécsbe ért, egy kisebb szállodában bérelt szobát, este megírta utolsó leveleit, jól kialudta magát s másnap, december 11-én reggel a Dunába vetette magát. Tettét azonban Mayer Gáspár rendőrelőőr észrevette, a leány után ugrott és sikerült megmenteni.

A mentők a Rudolf-alapítványi kórházba szállították Schindlow Rózsa, aki a kiállott izgalma miatt három napig óriási lázban, eszméletlenül, élet-halál között lebegett. Mikor a gondos ápolás után sikerült eszméletre téríteni, a leány ismét álnevet mondott be s győri születésűnek vallotta magát.

Mikor a bécsi rendőrség december 12-én megkapta a győri rendőrség távirati értesítését, nyomban kutatni kezdett a leány után s hossz-szas fáradozás után kiderítették, hogy az ön-

gyilkos nevelőnő a Rudolf-alapítványi kórházban fekszik. A rendőrség kihallgatta a leányt.

— Hiába kérdeznék — mondotta a nevelőnő a rendőrfogalmazónak — az öngyilkosságom okát úgy sem fogom elárulni soha. Az én titkom marad s ha felépülök: öngyilkosságot fogok elkövetni ismét. A titkot magammal fogom vinni a síromba.

(A titok világosodni kezd.)

A rendőrfogalmazó ekkor felvilágosította a leányt, hogy hiábavaló minden titkolódzás, ugyanis tudják, hogy kicsoda s jól ismerik a multját is.

A leány ezután beismerte, hogy tényleg szolgált Nagy Leó nagyváradi huszárfőhadnagynál, de azt tagadta ismételtlen, hogy a tizenhathónapos kis fiút egyetlen egyszer is bántalmazta volna. A gyermek beteg volt a mikor ő Nagyváradra érkezett s hogy az orvosok nem tudtak segíteni a betegségén, arról ő semmit sem tehet.

A bécsi rendőrség azonban nem fogadta el a nevelőnő védekezését, hanem a beteg leányt letartóztatta s a Rudolf-alapítványi kórházból a rendőrségi kórházba szállította át. A nyomozást most már kettőzött erővel folytatják s legújabbban azt kutatják, hogy ki lehet az a Garay Zsigmond dr., akivel a leánynak viszonya volt Győrött.

Ez ügyben rövid időn belül még szenzációsabb fordulatok várhatók.

Elmaradt B. u. é. k.

(A főrendek nem üdvözölték egymást.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

A főrendiház szerdai üléséről a buzgóságukról híres kegyelmes és méltóságos urak tűnődve távoztak. Nem volt semmi okuk arra, hogy a királlyal szemben ne legyenek a régi, dinasztikus érzésű főurak, s mégis nem fejezhetik ki őfelségének alattvaló hódolatukat az újév alkalmából. Pedig ha rajtuk mulik, inkább maguk juttatják el a trón számolyához jókívánásaikat, semhogy a tradícióvá lett udvariasságról lemondjanak. Az újévesztendőben azonban mégis nélkülözi a király hű zászlósurainak, egyházi és világi főrendjeinek üdvözlését. Csáky Albin gróf, a főrendiház elnöke ugyanis, fájdalom, megfélekedett róla, hogy az üdvözlésre engedélyt kérjen . . .

Harmincötperces törvényhozói munkára gyűltek össze szerdán a főrendek. Gyors egymásutánban feltucat vicinálisengedélyezést, a kálisók, a földgáz, a foszfor eltűntetésének törvényjavaslatait letárgyalták s jótékony álmukat csak akkor szakították meg, amidőn az elnök felállásra hívta fel őket. Ezzel a fárasztó testi munkával a javaslatokat szavazták meg. Az ülés végén sipeki Balás Lajos rozsnói püspök az elnök munkásságát méltatta s a főrendek jókívánásait fejezte ki. A spontán ünneplés — mint már ilyenkor szokásos — könyekig meghatotta Csáky Albin grófot. Ezzel véget is ért az ülés.

A főrendek — lehet hogy elaludtak időközben — ülve maradtak. Vártak valamire. A lovas magyar nemzet megnyilatkozására. Ez azonban késett, sőt egyáltalában nem nyilatkozott meg. Csáky gróf elhagyta az elnöki emelvényt és csak a folyosón vette hirül, hogy megfélekedett a király újévéről. Mit tegyen? Előbb arra gondolt, hogy ülést hív egybe, de később elszoruló szívvvel lemondott róla. Talán most történik először, hogy újévkor ő Felsége nélkülözze a főrendiház szerencsekívánatait, hacsak az elnök, utólagos jóváhagyás reményében nem sietett eleget tenni a főrendiházi elnökök mindennapi kötelességének.

A buzgó főrendek bizonyára megkönnyebbüléssel vennék tudomásul, hogy újévkor a trón számolyán mégis ott volt a főrendiház „Buék“-ja.

Az aradi munkapárt a főispánnál.

— Ujévi üdvözlés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31

Urbán Iván főispán általános népszerűségnek örvendő személye iránt érzett szeretetüket és ragaszkodásukat tolmácsolták tegnap délelőtt az aradi nemzeti munkapárt végrehajtóbizottságának tagjai, amikor Nesnera Aladár elnök vezetésével tisztelegtek nála, hogy az újév alkalmával őszinte ragaszkodásukról biztosítsák a város és a vármegye kormányzásával megbízott főispánt. Urbán Iván nagy figyelmet érdemlő válaszában kitartó elvhűségre buzdította a diesőséges politikai harcot megvívott párt vezetőit.

Az üdvözlés délelőtt 11 órakor történt meg a főispán hivatalos helyiségében. A munkapárt végrehajtó bizottságának tagjai a munkapárti körben gyülekeztek és onnét vonultak fel az üdvözlésre a vármegye házára.

A párt nevében Nesnera Aladár elnök mondta az ujesztendei üdvözlő beszédet.

— Az összetartás és az ország jövő fejlődését, boldogulását biztosító politikai tartalom, amely pártunk programjának sulyt és jelentőséget ad s amelynek méltóságod egyik kiváló exponense, továbbá az a határtalan szeretet, amely a pártot méltóságos főispán urhoz fűzi — mondta többek között Nesnera — készítette a pártot arra, hogy újévi üdvözlés keretében nyíltan és őszintén kifejezze méltóságoddal való szellemi és elvi összetartozandóságát. De nemesak a politikai elvekben s az egyéni szeretetben érezzük a harmóniát, hanem abban is, hogy együtt akarunk dolgozni, együtt szeretnénk munkálkodni méltóságoddal e város jólétéért és boldogulásáért. Kérjük méltóságos uramat, legyen mellettünk ebben a nemes törekvésünkben és igérjük, hogy mi se leszünk hűtlenek, hanem vállaltat erővel, egy hatalmas hadsereggé tömörülve állunk méltóságod oldalán mellé, hogy néhez és felelősségteljes munkájában segítségére legyünk és hogy gyönyörű intenciói minél hatásosabban érvényre juthassanak. Abban a jó reményben, hogy ez a jövőben is így lesz, boldog ujesztendőt kívánunk méltóságodnak.

Percekig tartó taps és éljen hallatszott erre, amelynek csendesültével Urbán Iván többek között a következőket mondta:

— Az elfogódottság érzésével állok önök előtt, amikor az én hűséges hadseregem derek katonái üdvözlését fogadom és amikor ragaszkodásuk, meg jókívánságaik kifejezéséért őszinte köszönetet mondok. Jól esik nekem ez a tisztelgés, a szeretetnek és a megbecsülésnek ez az őszinte megnyilatkozása, amely eddig oly szoros kapcsolatot alkotott mélyen tisztelt polgártársaim és az én lelkem között. Az őszinte öröm érzése hatja valomat, amikor látom, hogy a párttagok között a jó egyetértés nem apadt el. Kérem is önöket, hogy tartsanak ki továbbra is tiszta szép s nemes tendenciójú elveink mellett, mert a béke és harmónia csak úgy állandó a pártban, ha az elvek közössége, ugyyszólván egy családba tömöríti pártunk nagyszámú tagjait. Amidőn még egyszer megköszönöm önöknek az irántam tanúsított bizalmat s ragaszkodást, nem mulaszthatom el, hogy megkérjem önöket, tartsanak ki továbbra is elveink mellett, mert az egyetértésre a jövőben is mindig nagy szükség lesz.

Az éljenzés lecsillapultával a főispán hosszabbán barátságosan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

HIREK.

Aki a főherceget degradálja . . .

(Őrükt tanító.)

Távirati tudósítás.

Arad, január 2.

Ma délután öt óra tájban egy dult arcú jól öltözött fiatalember jelent meg József főherceg budai palotájának kapuja előtt. A fiatalember szó nélkül bement a kapun és a lépcsőnek tartott. A portás utját állta:

— Kit keres? Itt nem szabad felmenni.

A fiatalember haragosan nézett rá:

— Hagyjon békében. Hogy meri elállani az utamat. A főherceghez akarok menni. Ereszsen be azonnal, mert különben elcsapatom.

A portást meghökkentette az erélyes fellépés. Hátralepett és udvariasan megkérdezte:

— Miért tetszik keresni a fenséges urat?

A fiatalember meglegedetten bólintott, aztán titokzatosan oda hajolt a portáshoz és a fülébe sugta:

Le fogom degradálni. M g fogom fosztani a rangjától. Tönkre tette a községet. Mélykut községét. Az küldött engem. Majd elbánunk mi vele. Elveszem a tiszti kardbojtját. De ne mondja meg senkinek.

A portást most már látta, hogy őrükttel van dolga. Nem akart azonban erőszakoskodni így hát szelíden, udvariasan ezt mondta a fiatalembernek:

— A fenséges ur még nincs itthon, de minden pillanatban várjuk. A legjobb lesz, ha leül az én szobámban, aztán mikor hazaérkezik, elveszi tőle a kardját.

A fiatalembernek nagyon tetszett az idea.

— Nagyszerű. Elveszem a kardját és felkötöm. Én leszek a főherceg, magát meg megteszem főudvarmesternek.

Leült a portás szobában és várt. Csakhamar meg is jött nem ugyan a főherceg, de két rendőr, akik a fiatalembert bevitték a budai kapitányságra. Itt aztán a nála volt írományokból megállapították, hogy Szántó Károlynak hívják, 22 éves mélykúti tanító. A községből két nap előtt tünt el, anélkül, hogy valakinek szólt is volna. Beszállították a Lipótmezőre.

— Városatyák az egyesülési szabadságért.

Nagyváradról jelentik: A városi törvényhatósági bizottság szabadelvűen gondolkodó tagjai ma beadványt intéztek Zichy János gróf vallás és közoktatásügyi miniszterhez. A beadványban azt kérik, hogy a miniszter helyezze hatályon kívül a magyarországi tanítók szabad egyesületének feloszlatására vonatkozó határozatát. Együttal a belügyminisztert is megkeresték az irányban, hogy az egyesülési jog szabadabb kezelése tárgyában intézkedjék.

— A képviselőház ülése. Budapestről jelentik: Holnap tartja szünet után első ülését a Ház. Napirendre a szerb kereskedelmi szerződés van kitűzve. Minthogy a törvényjavaslat első tárgyalásakor a pártok vezérszónokai lebeszéltek, több beszéd általánosságban aligha lesz. A részletelnél Polónyi Géza fog fölészólalni. A szerb kereskedelmi szerződés letárgyalása után a ban javaslat kerül serra. Több lap azt közölte, hogy a trónörökös nyilatkozata tárgyában Polónyi Géza a holnapi ülésen sürgős interpellációt kíván előterjeszteni. Polónyi azt jelentette ki, hogy az ő interpellációjáról szóló közlések csak kombinációk.

— Pályázat főorvosi állásra. Az aradi munkásbiztosító pénztárnál megüresedett főorvosi állásra kiírt pályázat határideje ma járt le. Pályázataikat beadták: Hermann I. Károly dr., Keppich Jakab dr., Mann Adolf dr., Schreiber Vilmos dr., Werner Miksa dr. és Vidákovics Lajos dr. bozovicsi orvos. A pénztár igazgatója a pályázatokat áttette az orvosi tanácshoz, melyek véleményes jelentéstétele után az igazgatóság még a héten tartandó rendkívüli ülésen tölti be az állást. Itt említjük meg, hogy a pénztár orvosai és az igazgatóság között történt megállapodás szerint, hogy az orvosi állások újjászervezését és az orvosok besorozását a központ nem hagyta jóvá, a pénztári orvosok az 1908. évi egyezség alapján elfogadták a két hónapos provizóriumot és e szerint működnek.

— Hamis hír egy aradi íróról. Mint fővárosi tudósítónk jelenti a „Nap” ma esti számában azt írja Gallovich Károly aradi íróról, hogy az aradi rendőrség megkeresésére a budapesti főkapitányság a főváros területén nyomozza Gallovichot, mert állítólag váltót hamisított és Budapesten át külföldre akar szökni. Érdeklődtünk az ügy iránt az aradi rendőrségnél, ahol Szecepkovszky Teofil ügyeletes rendőrhadnagy a bűnügyi osztály tisztviselője kijelentette, hogy Gallovichot senki se jelentette fel, ellene eljárás nincs folyamatban, a budapesti rendőrséget az aradi főkapitányság nem kereste meg ebben az ügyben és ha ilyen megkeresés érkezett a budapesti rendőrséghez az csak az aradi rendőrség nevével való visszaélés útján történhetett. Kétségtelen, hogy valaki felültette a budapesti rendőrséget csak azért, hogy Gallovichról, aki különben ez idő szerint Aradon tartózkodik, kompromittáló hírt terjesszen.

— Messenger boy vállalat Aradon. A modern nagy városok képéhez tartoznak azok a fürge fiúk, akik izléses ruháikban gyors tempóban száguldanak végig kerékpárjaikon az utcákon, hogy a közönség minden megbízását gyorsan és lelkiismeretes pontossággal elvégezzék. Magyarországon eddig Budapesten, Nagyváradon és Kolozsvárt működnek a közönség legnagyobb meglegedésére a messenger boyk. Most Aradon is feltűnnek ezek a rokonszenves kis küldöncök. Horovitz Gusztáv kollegánk létesít egy messenger boy vállalatot és január 15-én megjelennek Arad utcai életének új alakjai és megkezdik működésüket.

— Lezzakadt menyezet. Nagyváradról jelentik: Mandel Géza nagyváradai borkereskedő, átalakítás alatt levő üzletében ma délután a menyezet hirtelen beszakadt. A fal nyolc munkást temetett maga alá, a kik közül négy életveszélyesen, négy pedig könnyebben megsebesült.

— A csengerbagosi gyilkosok beismerő vallomása. Szatmárról táviratozzák: A csengerbagosi rablógyilkos cigányokat a mai napon beszállították a szatmári ügyészség fogházába. A rablógyilkosokat, névszerint Német Kaczi Károly, Hamzós Lajos, Topos Mihály és Varga (Tardi) Bálint cigányokat Harsányi Mátyás esengeri járási csendőrsvezető vezetése mellett vitték a fogházba, ahol Fabó Zoltán dr. főügyész kihallgatta őket. A cigányok valamennyien teljes beismerésben vannak. A bandácok a feje Német Kaczi Károly, akinek a házában 10 nappal a gyilkosság előtt kitervezték Kaufmannék kirablását. Beismerték, hogy Kaufmannét Német és Hamzós ölte meg, ugyancsak ők sebesítették meg Kaufmannét és unokahugát, míg Topos és Varga az udvaron örködtek. A rablott 40 koronán megosztottak. Német Kaczi Károly, Hamzós Lajos és Topos Mihály Komlódtótfalu községbevalók, hol mindegyiknek saját telkén épült.

rendes háza van, míg Varga (Tardi) Bálint csengerbagosi lakos. A csendőrség beszállította a fogházba Helo Gereben György cigányt is, ki a bandával résztvevett a csengersimai rablásban. Helo szintén beismerésben van.

— Nyilatkozat. Elterjedt híresztelésekkel szemben van szerencsém értesíteni tisztelt üzletfeleimet és barátaimat, hogy tervező és vállalati irodámat személyes vezetésem alatt Aradon Szent László-utca 7. szám alatt továbbra is fenntartom és készséggel rendelkezésükre állok. Steiner József okl. építész, építómester.

— Borosüvegek és söröspalackok jelzése. A szeszes italt tartalmazó zárt palackok mennyiségtartalmának kötelező megjelenés tárgyában kibocsátott 1908. évi kereskedelemügyi miniszteri rendelet végrehajtását az ezen szabályzásnak életbeléptetése körül felmerült nehézségek következtében — az 1911. év december hó 31-éig terjedő időre felfüggeszti. A kereskedelemügyi miniszteriumban egyidejűleg új szabályzatot dolgoznak ki, mely ugy a bortermelők és sörgyárosoknak, mint az elárusítók-nak (detailistáknak) érdekeire is egyaránt figyelemmel lesz.

— A rossz automaták című minapi hírünkre vonatkozólag a következő sorok közlésére kérték föl: A pályaudvaron álló automaták a legjobb karban vannak s csak nagy ritkán fordul elő, hogy ezek nem működnek kellőképpen. Ez azonban csak egyesek kapzsisága folytán esik meg, kik 20 fillér helyett 2 fillérekre akarják a Stollwerkéket vásárolni. E pénzdarábok a gépezetben megakadván, az utánuk bedobott 20 fillérek leesését is meggátolják. Természetes, hogy így a „vasalkotmányok” nem működhetnek. Teljesen alaptalan azonban „egy póruljárt” vádaskodása, hogy én, vagy alkalmazottaink bárkivel is gorombáskodtunk volna. En és társaim is mindig a legudvariasabban bántunk az utasokkal s ily esetekben, ha a szekrényekben csakugyan találtam fennakadt 20 fillérest s a póruljárt szót is nekem, mindig bocsánatkérések közt utalványoztam ki neki az ellenértéket. Megengedem, hogy a rendőr goromba, de ilyen esetben az ember nem a „kipedrett bajszu rendőrbiztos féléhez” fordul. Különben ha ezután az illető panaszos levelező „cukorka helyett gorombaságot akar nyelni”, jöjjön csak az automatához. Alkalmazottaink a legudvariasabban fogják hozzám utasítani. Az automaták kezelője.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 1-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságot köztöltöket jelentettek be: Született: Oláh Imre járásbírói irnoknak Gizella nevű leánya. Gulyás János napszámósok Juliana nevű leánya. Kontor József napszámósok József nevű fia. Meghalt: Huszák János 78 éves magánzó. Fika Lúpné 70 éves napszámós. Pap Péter 40 éves cipésmester. Gasztl József 35 éves kovácsmester. Özv. Huba Józsefné 89 éves magánzó. — Házasság nem fordult elő.

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

• Természetes vasmentes savanyúvíz. •
Kapható ártáryutak-kereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁBOST Balnya-Lápolyi Salvator-tervező-vállalat, Budapest, Rudolfsziget 8.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — —	161
Nyomda	— — —	151

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Fotó Klub választmánya e hó negyedikén, szerdán este 8 órakor a Központi szállodában ülést tart, melyre ez uton hívja meg a választmányi tagokat az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) A katolikus bál. (Január 14-én a Fehér Kereszt nagytermében.) A legnagyobb körültekintő gondossággal működik nap-nap után a katolikus bál rendező-bizottsága Mülek Lajos dr., Gutzjahr Mihály és Kintzig János bál-elnökök vezetése mellett. A művészi kivitelű meghívók szétküldését holnap fejezik be s eddig közel háromezer meghívót bocsátottak ki. A bál védnökei egymagukban is már garanciák arra, hogy a bál a szezon egyik legfényesebb bálja lesz. A jegyek január kilencedikétől előre válthatók lesznek.

(=) Lutheránus bál. A január 5-én csütörtökön este a „Fehér kereszt” nagytermében lezajló Lutheránus táncestély virágsorsolással kapcsolatban előkészületei minden irányban folyamatban vannak, s a megnyilvánult kiváló érdeklődés arra indította a rendezőseget, hogy karzatjegyeket bocsásson ki; ára 4 korona. Előre válthatók Réthy Viktor urnál és este a pénztárnál; kéri a rendezőség, tekintettel az élénk érdeklődésre, azokat előre megváltani. Azonkívül a táncosok részére előre megváltva Réthy Viktornál, valamint este a pénztárnál 2 korona árban táncos jegyek is adatkak ki.

(=) Az Aradi Hajós Egylet január 7-iki tánemulatsága fényesnek ígérkezik. Az agilis rendezőség magas színvonalu kabaré összeállításán fáradozik és mindent elkövet a táncestély sikere érdekében. A kabaré műsorát a napokban közölni fogjuk. Már most közöljük, hogy az egyesület megnyerte Beleznay Margitot, a temesvári színház énekesnőjét.

(=) Anyomdászok mulatsága. Az aradi könyvnyomdászok szakegylete sikerül mulatságot rendezett vasárnap este a Fehér Kereszt nagytermében. A Gutenberg dalkör nyitotta meg a hangversenyt. Kovács Gyula karnagy művészi vezénylete alatt precíz előadásban énekelt Beethovennek Himnusz az éjhez című dalát. Mayer Antal lépett ezután a pódiumra s állandó derűtség mellett kuplékat adott elő. Hasonló nagy siker mellett szerepelt Váradi Alfréd is, ötletes magánszámot adott elő Karpelesz Malvin ügyes zongorajátékától kísérve. Ez után az est legsikerültebb száma következett. Sáuga Ilona énekelt két dalt. Faust-áriát s Tilos a csók egy áriáját. A közönség lelkesedéssel ünnepelte a művészlányt, akinek szépen iskolázott hangja hatásosan érvényesült a két dal interpretálásában. Majd ismét a Gutenberg-dalkör szerepelt, amely után ismét Mayer Antal énekelt kuplékat óriási siker mellett. Ezután Mendelson két trióját játszották Kovács Ilona (zongora), Szántó Manó (hegedű), Kovács Gyula (harmonium) művészi előadásban igen nagy tetszés mellett. Majd ismét Sáuga Ilona lépett a dobogóra és Hervé Lili-keringőjét énekelt el, majd pedig a Muzsikusz leány egyik dalát adta elő. A publikum sokáig ünnepelte Sáuga Ilonát, aki végül is otgányzene kísérete mellett énekelt a „Hulló falevelet”. Ezután Szántó Manó zongorázott nagy tetszés mellett, majd ismét a Gutenberg dalkör énekelt, Ernáni borsdaltát adták elő művészi készséggel. Az est műsorának befejezéséül Huszár Károly, az aradi színház tagja énekelt több dalt befejezett művészettel a közönség szünni nem akaró tetszése mellett. A zongorakíséreteket Kovács Gyula, a dalkör karnagya és Kovács Ilonka látták el nagy művészettel; a publikum művészi játékukat zajos tapsokkal honorálta. A hangverseny befejezésével megkezdődött a tánc, amely reggelig tartott.

Miért gyönyörű a pesti nő?

Mert az arcára rózsás, üde, friss, finom, kamvas és diszkrétén matt. Ilyenné tette a Yes Porcellánpuder. Minden királynő, minden nagy színésznő azt használja, mert: minden puder közül egyedül csak az Amerikai Yes Porcellánpuder, ártalmatlan, ezt a hítes vegyész bizonyítja és mert szépítő hatása biztos, millió esetben kipróbált. 1951

A Porcellánpuder csak „Yes” felirattal való. Kapható az egész világon mindenütt. Az amerikai Porcellánpuder R. T. magyarországi főraktára: Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9., VIII. Rákóczi-ut 9. Árak: 5.— 3.— korona.

Aradon kapható: Házu Masztor, 8. Földes Kolumbán, Vajtak és Weisz, Készítő Üzlet, Hajós Árpád és Hegedűs Gyula cégnél.

SPORT.

Magyarok sportdiadala Párisban.

— A válogatott csapat első győzelme. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 3.

A külföldi körutra indult magyar labdarúgó válogatott csapata ujév napján játszott Párisban első ízben s e feladatát fényesen oldotta meg, amennyiben ismeretlen pályán, teljesen idegen közönség jelenlétében, a franciák legjobbjaikat 3:0 arányban legyőzte.

A rossz, esős időjárás ellenére nagy és előkelő közönség gyűlt egybe a Cercle Athl. de Páris pályáján, noha ugyanakkor a világhírű angol corinthianok szintén Párisban játszottak.

A magyar fiúk már a megjelenésükkel a maguk pártjára hódították a közönséget, mely a mérkőzés folyama alatt minden magyar akciót zajos tapsviharral honorált.

A sáros, felázott talaj inkább a tagbaszakadt, szálas legényekből álló, de gyengébb labdatechnikával bíró francia csapatnak kedvezett, míg a magyarokat a pálya hazználhatatlansága igazi tudásuk és az összjáték kifejtésében nagyban meggátolta.

Az első félidőben nagyon egyéni játékkal fölénybe kerülnek, a franciák a magyar kaput csak ritkán hozzák veszélybe, támadásaikat hátrvédeink szerelik le, a francia védelem azonban nem tudja meggátolni, hogy Schlosser két gólt el ne érjen.

A második félidőben a vezetés tudatában abban a hibába esnek, hogy összjátékukat is bemutatják, ez azonban a mély talajban természetesen érvényre nem juthat. Ismét Schlosser révén jutunk gólhoz. E félidőben a franciák néhány veszélyes támadást intéznek a magyar kapu ellen, a bravurosan védő Sipos azonban ment.

A nap hőse Schlosser volt, aki mind a három gólt rugta. Meg kell még emlékeznünk Szücs-Kürschner, Bíró Gyuszi és Sipos szép és önfeláldozó játékáról. A francia csapatban Coulou kapus, Rheart középpályás (kap), Gindra hátrvéd és Maio középpályás szerepelt.

A mérkőzés végével a közönség a győztes magyar csapatot lelkesen ünnepelte.

A magyar labdarúgók szerdán Párisból Milánóba utaznak, hogy az olaszokkal vegye fel a versenyt, onnan Sveicba, hogy a sveici híres labdarúgókkal mérjék össze tudásukat Genfben.

VITA FORRÁS

SOSKUT VASLENY

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegeknek
köszvény hólyag- és vesebetegeknek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 2925

„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13.

Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület december hó 31-én Aradon, az egyesület székházában, Vásárhelyi József igazgató elnök elnöklése alatt igazgató-választmányi gyűlést tartott. Az elnöki jelentés, melyet Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkár terjesztett elő, beszámolt az egyesület működéséről, melynek főbb mozzanatai a következők: Október hó 16-án Meggyesegyháza és Meggyesegyháza község gazdáközönségének részvételével szántásversenyt rendezett az egyesület, mely alkalommal a versenyzők között jutalmat 450 korona értékű különféle gazdasági gépeket és eszközöket osztottak ki. November hó 6-án Aradon tenyészbaromfivásár rendeztetett, melyen a kiállított 834 darab tenyészbaromfi közül 690 darabot adtak el összesen 7628 korona értékben. A földművelésügyi minisztérium támogatásával Pécskán ismét egy gazdasági tanfolyamot, s ugyanott, valamint Erdőhegyen és Borosjenőn egy-egy kőszáron tanfolyamot rendezett az egyesület. Ezután megállapította a gyűlés a jövő évi költségvetését, s végül Kemény Szilárd titkár jelentése következett a tagmozgalomról, mely szerint az elmúlt évben ismét 314 új taggal gyarapodott az egyesület, s 3 új gazdakört létesített Simándon, Meggyesbodzásán és Aradgájban. A gyűlés befejeztével eszélejtalmazás következett, melynek folyamán Vásárhelyi József igazgató-elnök a földművelésügyi miniszter által engedélyezett 100 korona jutalomdíjat és elismerő oklevelet lelkes szavak kíséretében adta át Farkas Imre mezőőrnek, aki 32 év óta áll Purgly László sofronyai földbirtokos szolgálatában. A gyűlésen jelen voltak: Vásárhelyi Józsi igazgató-elnök, Friebeisz Miklós alelnök, Ipolyi-Keller Iván ügyvezető-titkár, Kemény Szilárd titkár, Abrai Lajos, Csiky János, Meiszner Ernő, Purgly László, Pál Miklós, Szathmáry Gyula és Urbán Péter választmányi tagok.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 2

Einlát. vételköt. korlátolt, 7 ezer mm. 5-10 fillérre magasabb.

Arak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. áprílisa 11 07-11.08	11 05-11.06	
Buza 1911. májusra 10.99	10.99 10.16	10.97
Buza 1911. októberre 1. 66	1. 67 10.60	10.61
Rozs 1911. áprílisa 7.82	7.83 7.90	7.81
Rozs 1911. októberre 7.74	7.75 7.71	7.72
Tengeri 1911. májusra 5.61	5.62 5.58	5.59
Zab 1911. áprílisa 8.42	8.43 8.41	8.42

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárás védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni. Utamat kiől óvakodjunk

Az első fog

fájdalom nélkül nő fogzás közben nincsenek görcsök, sem bélzavarok, ha SCOTT-féle Emulsiót használunk, nyugodtak lesznek az éjszakák, a fogak pedig erősekre és fehérekre fognak fejlődni. Harmincnégy éves hirnév áll jól a mondottak igazságáért. A szopós gyermekek kétségkívül szeretik a

Scott-féle Emulsió-t

és megemészti még akkor is, ha gyomruk a tejet nem bírja. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerárban. 6667

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Jan 2. —

Magyar aranyjárdék 4%	111.40
Magyar koronajárdék 4%	92.06
Magyar koronajárdék 5 1/2%	81.25
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyeménysorsajegy kölcsön	225.—
Fizesszab. és szegedi sorsajegy kölcsön	160.—
Osztrák járadék papírban	93.50
Osztrák járadék ezüstbe	97.25
Osztrák járadék aranyban	115.75
Osztrák koronajárdék 4%	98.40
1860. évi osztrák államsorsajegy	169.50
Osztrák-magyar bankrészevény	18.90
Magyar hitelbank-részevény	863.—
Osztrák hitelintézeti részevény	6.4 60
Osztr.-magy. államvasuti részevény	752.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.12
Német birodalmi márka	117.56
London vista	240.12 1/2
Páris vista	95.05
10 márkás arany	23.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzéke.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Jan 2

Buza (szokvány-minőség):	
75 kilogrammos	9.80-9.90
76	9.90-10.00
77	10.00-10.10
78	10.10-10.20
Buza (Temesvári keresk. ár):	
75 kilogrammos	9.75-9.80
Rozs	6.80-6.85
Árpa	6.70-6.75
Zab	7.30-7.40
Tengeri (tal)	4.40-4.45

Felelős szerkesztő
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1911. január hó 3 án:

A) bérlet. A) bérlet

Cigányszerelem.

Regényes operetta 3 felvonásban. I ták: Willner és Bodansy. Zenéjét szerzette: Lehár Ferenc. Fordította: Gábor Andor. Rendező Kulcsár Lajos.

SZEMÉLYEK:

Dragotin	Heltai Jenő.	Zórika	Wlassák V.
Boleszku	Huszár K.	Jolán	Sz. Rentai B.
Dimitriánu	Va s Jenő.	Körösházy	Dióssy Nusl.
J zsi cigány	Cseh Ferenc.	Juleca	Benkóné.
Mózi	Polgár S.	Foresku tiszt	Herold E.
Mosu	Kulcsár L.	Liabic bojár	Mazor F.

Kezdete este 7 és fél óraor.

URANIA

[Morgófénykép színház.]

Műsor 1911. jan. 3-án, kedd:

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor: Holnap, hétfőn január 2 án.

1. Matróz gyakorlatok. Látványosság. — 2. Lakásmisériák. Kacagató. — 3. Gyermekszívek. Dráma. — 4. A tintahal. Természet után. — 5. Ritka bérlet. Bohózat. — 6. A pletyka. Dráma. — 7. Kecsege a fogorvos. Kacagató. — 8. Alba herceg. Dráma. — 9. A német hajóraj Krisztianában. Látványosság. — 10. Kain. Legújabb művészi felvétel. — 11. A szoké. Szenzációs bohózat.

Előadások d. u. 5 órától kezdve.

Az előadások tartama 1 ó. fél óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33. (gyalogos) zenekara játszik. — Cukrázda.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrassy-térl új Lloyd-palotában.

Műsor: Ma kedd 1911. január 3-án.

1. A békeszerző gyermek. Életkép. — 2. Umbro, egy kis olaszországi földnyelv. Természet utáni felvétel. — 3. A por ellensége. Kacagató kép. — 4. A kis herceg művészi. Életkép. — 5. Dráma a sziklacsercen. Tragedia. — 6. A tyukszem-operatőr. Bohózat. — 7. Monaco, a közép-tenger gyöngye. Természet utáni felvétel. — 8. Házasság inkognitón an életkép.

Az előadások délután fél 6 órakor kezdődnek.

Helyárak: I. rendű páholy 5 kor., II. od rendű páholy 4 kor. Páholyos 1 kor. Zártsék 1 kor. I-ső hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV. hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhabár. — Buffet.

NYILTTER.

ATLANTIKA

egyedüli

KÁVÉ ÉS TEA

speciális üzlet.

Mi a titka

annak, hogy a ki ma Aradon jó kávét és teát akar, csakis itt vásárolja e cikkeket. 4801

1. Kifogástalan jó minőségű áru.
2. Szakszerű tiszta kezelés.
3. Fűszer és egyéb szagoktól mentes.
4. Minden órában friss pörkölés

villany-üzemű pörkölőn.

ARAD, Andrassy-tér 20.

Városi és megyei telefon 609.

HOL kapható a leg-
jobb és legolcsóbb

Peresz Kőszén
Koksz
Faszén
és aprított Tüzifa

házhöz szállítva!
ALTMANN EDÉNÉL

Wesselényi-utca 48.

Telefon szám 46.

Telefon szám 46

Alkalmi vételek és eladások

Ékszer-áruházaiban

arany és ezüstművekben, Arad legnevezetesebb órá és ékszerárúháza

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagyarabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereállításnak
TELEFON 438 TELEFON 438

Házi mosó szappanok

piperezappanok illatszerek, stearin és templom-gyertyák
ugyszintén mindenféle mosócikkkel
legolcsóbban beszerezhetők

Lorenz Károly

szappangyárosnál 2044

Arad, Forray-utca

Fajtiszta *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű, dugyökérezett bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

szőlő-oltványokat ajánl
szőlőveszélyes és elsőrendű minőségben

HÁMORI-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

Keresünk expedíciók részére egy kisegítő nő vagy férfi munkást. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Nagy választék esipkében és olcsó aranyszövetekben.

Ne törjék a fejüket, hogy hol és mit vegyünk karácsonyi és újévi ajándéknak, mert

Olcsón csak a

Csipke Áruházban

(Asztalos Sándor-utca 4) lehet vásárolni.

A következő kizárólag

PARTI ÁRUK

kerülnek eladásra:

Női ing R. schiffonból 75 kr.-tól feljebb	Férfi ing R. R. schiffon 99 krtól feljebb
Női nadrág " 74 "	Téli ing " 35 "
Glott alj l. dupla 125 "	Gallér esak " 7 "
Lüster alj l. dupla 125 "	Kézoló párja " 8-19 "
Selyem alj l. dupla 375 "	Harisnya 3 pár 50, 90 és 100 "
Midervédő batlizt " 52 "	Selyem gallérvédő " 68 "
Batlizt alj " 125 "	Kézzelkeztelt párja " 59 "
Taft selyem l. métere 68 "	Selyem sál " 38 "
Celkes selyem l. métere 82 "	Kézimunka kongré " 125 "
Gyermekruhák " 75 "	Celpe, méterje " 1 "
Zsebkendő tucatja " 58 "	Celpe szövet " 25 "

Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni. Tisztelettel

GEIGER GYULA FIAI

Délmagyarország legnagyobb csipkeáruházának fiókja.

Szövet métere 75 kr. Blous 1.25 krajcár

**Porosz Szén
Koks**

4138

legjobb minőségben, legolcsóbb árban

kapható:

Roth József

Arad, Ötvös-utca 3.

Telefon 63. sz.

Telefon 63. sz.

**SOK
PÉNZT TAKARIT MEG,
HA CIPO TISZTITÁSHOZ**

ÓRIÁS FEDÁK KRÉMET

HASZNAL
MERT CSAK 30 FILLER,
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Építési iroda áthelyezés!
Maszni János
 építész műszaki irodáját
 Arad, Szent István-utca 7. sz. alá (saját ház)
helyezte át.

Elfogad az építéset terén előforduló mindennemű
IRODAI ÉS KIVITELI MUNKÁLATOT.
 Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségzámításokat kívánatra készítek.
 Az építéset terén mindennemű felvilágosítással szolgálok.
 A nagyrődemű közönség b. pártfogását továbbra is kérem
 Tisztelettel
Maszni János, építész.
 4781

Nélkülözhetetlen háziszzer

„Doré” sósborszesz.

A Doré sósborszesz az összes használatban levő sósborszeszek közül a legjobb hatásúnak bizonyult.

A Doré sósborszesz kitűnő eredménnyel használható mint bedörzsölőszert, mindazon esetekben, midőn a bedörzsölést szükségessé tartják, vagy ott, hol az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen mindenféle reumatikus fájdalmaknál, fejfájás, lábfej, oldalszurás, hátfájás és csúszós fájdalmaknál. 431

Belsőleg: 20-40 cseppet cukorra csepeentve kitűnő fájdalomcsillapító és gyomorerosítószert —

Ára egy eredeti üvegnek utasítással együtt
 ——— **44 fillér.** ———

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában,
 továbbá: Ring Lajos gyógyszer-tárában és Vojtek és Weisz drogueriájában kapható.

——— **Vigyázat a DORÉ névre.** ———

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépségítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőrazonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelni.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjegyével lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, szirtalan, vegytiszt készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

——— **ÁRA 1 KORONA.** ———

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

861

Mielőtt férjhez megy kelengye beszerzése az Aradi Fehérnemű Készítő Iparvállalatnál. 4783
 céljából érdeklődjék

Saját készítményű férfi fehérnemű méret szerint, ugyszintén fiú és leány intézeti fehérneműek.

Vidéki meghívásokra dus mintagyűjteménnyel azonnal állók rendelkezésre.

Arad, Weitzer János-utca **Városi és megyei telefonszám 651.**
 (új leányiskola-épület)

Leltárunk folyamán

a karácsonyi occasióból fentmaradt különböző cikkek

1911. január hó 10-ig olcsó áron árusítjuk.

Szövet-, delain-, barchet- és szőnyeg-

maradékokból nagy mennyiségek torlódtak össze, ezeket — teljes kiárusítás végett —

még nem létezett olcsó áron leszállítva hozzuk forgalomba.

Rosenblüh H. és Társa

Szabadság-tér 19.

PRO HIRDETESEK.**Zálogházból**

kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és el-
Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér I. 2974

Előkelő,

jómódu, feltétlen diskrét gentleman támogató barátságát keresi sersüldözött csinos urasszonyka. Választ „Viszhang” jelige alatt a kiadóhivatalba. 163

A Verbőczy-utcában,

gazdasági palotához közel, 5-3-2 szobás utcai lakások terrasszal s egy raktár május 1-re kiadó. A terveket megtekinteni és értekezni lehet a postafőnöki lakásban 11-12-ig. 164

Használt kerékpárt

és gramofont megvételre keresek. Weber, bizományi iroda Világos. 4572

Mérlegképes segédkönyvelő

nőtlen, magyar, német és esetleg román nyelvet is érő, egy vidéki gőzhengermalom részére azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány másolatokkal az „Oraviczi Hengergőzmalom r. t. címére küldendők. 4811

Megjelent

Tolnai Világlapja új évfolyamának 1-ső füzeté és egy bérletben mint egyenként, összes kedvezményekkel együtt kapható Krausz Paulin könyv és papirkereskedésében. színházépület. Ugyanitt 112000 kötetből álló kölcsönkönyvtár magyar, német, francia és angol nyelvben. 511

Kóser,

friss libahus naponta kapható, zsír kis és nagyban eladás, zsirt betöltésre fogadok. Atlasz, Boczkó-utca 6. 154

Lószerszám

és nyereg, használt, de jókarban levő, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 4628

Keresünk

irodai gyakorlattal bíró kisasszonyt vagy fiatalembert, aki a levéltár (dossier) kezelést érti. Ajánlatokat „Kezdő” címen a kiadóhivatal fogad el.

Aki a Révfa Nagy Lexikonát

megvenni óhajtja, attól átveszem a már elavult Pallas Lexikont. A Révai Lexikont részletfizetésre is szállítom. — Veszek legmagasabb árban egész könyvtárakat és hangjegyeket, 90,000 kötetes kölcsönkönyvtár és 80,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. üzleti könyvek gyári raktára. Kerpel Izso könyv-és papirkereskedése, Aradon. 4071

Kézba járó fodrászúók

nagy mellékkeresetre tehetnek szert. Bővebbet az Arad és Vidéke kiadóhivatalában. 151

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

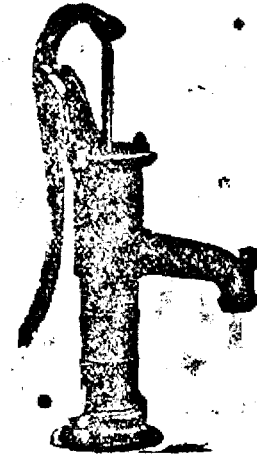
Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Köszögeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros viz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és jobbak, mint bármely belvagy külföldi gyárban.

Hönig-Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 351

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

AKI

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg 381

Rumkivonatot.

Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:

Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Gőzművelés

Nagyobb területek szántását kétgéprendszerű 20 névleges lóerejű új gőzekéjével, épügy mélyrigolozásokat szőlő, spárga stb. telepítésekhez előhántós gőzrigolékével igen kedvező feltételek mellett elvállal **Ortutay Gyula** bélamajori gazdasága Mezőkovácsháza (Csanád-m.)-n

ATLANTIKA**TEA** 3 krajcártól feljebb dgr.-ként.**Valódi jamaicai RUM**

legelőnyösebb bevásárlási forrásra

ARAD, Andrassy-tér 20. sz.

Telefon 609. sz.

Telefon 609. sz.

Akar Ön Pénzt

megtakarítani?

Akar Ön jó árut is olcsón venni?

ugy keresse fel

KORÁNYI**cipő-, kalap- és uri divatáruházát,**

mert szep és jó árut csak ott vehet a legolcsóbban. — Saját érdekében győződjék meg! ésvigyázzon a cégre!

Korányi Jenő Szabadság-tér 3.

(a volt Winternitz-féle helyiség.)

Leszállított áruk.

Erős munkás cipő, kézmunka frt. 2-60 feljebb.
Férfi Box Bergsteiger frt. 3-75 feljebb.
Amerikai cipő box vagy chewro frt. 6-50 feljebb.

Női fűzős cipő frt. 2-70 feljebb.
Box fűzős frt. 3-50 feljebb.
Fiu-, gyermek- és leány-cipők már 80 krajcártól és feljebb.

Báli cipőkben óriási választék!

Férfi-, női-, gyermek-, leány- és fiu cipők minden kivitelben és minden árban kaphatók! oooo

Legujabb divatu kalapok, nyakkendők és feherneműekben

állandóan nagy raktár.

Valódi francia mellfűzők

különlegességek kizárólagos raktára

Varga D. Dani

Arad, Andrassy-tér 20.

Ernyő különlegességekben dus választék. javítások és villany-ernyő készítesek elfogadtatnak. Városi és megyei telefon 808.

Szenzációs ajándékok!

Minden egyes megrendelőnk, aki fényképfelvételét nálunk eszközli, teljesen ingyen egy díszes Bieder-mayer-szerű naptárt kap ajándékba saját arcképével.

Stojkovits és Békés

1645

fotóművészeti szalonja

Arad, Szabadság-tér 16. szám.

(Domány-palota.)

555—1910. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbíró-ságnak 1907. évi Sp. 449. számú végzése következtében dr. Baumgartner János ügyvéd által képviselt Körösbánya és Vidéke takarékpénztár javára 230 korona s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 985 koronára becsült sertés, felülfogalmi és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyhal-mágyi kir. járásbíró-ság 1910. évi V. 216. sz. végzése folytán 230 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi július hó 6. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 105 korona 79 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Kishalmagy községben leendő megtartására 1911. évi január hó 11. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy

az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Nagyhal-mágyon, 1910. évi december hó 23-án.

Riedl Akos,

kir. bír. végrehajtó.

162

7878—1910. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sipos Petru végrehaj-tatónak Ruzs Tamás végrehajtást szenvedő elleni 39 korona 70 fillér tőkekövetelés és jár. s a csat-lakozottaknak kimondott Igna De-mián 75 korona 60 fillér, 105 kor. 35 fillér, továbbá Dr. Czégka Zdenko 81 korona 30 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék a kisjenői kir. járásbíró-ság területén lévő, Zaránd községben fekvő zarándi

30. sz. tkvben A I. 1. 2. 4. 5. és A + 1. sorsz. 62—63. 9*6. 1860. 2369 és 2611. hrsz. a. felvett beltelkes házból és szántókból álló ingatlanokból Ruzs Tamást illető felerészre az árverést 845 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi március hó 1. napján d. e. 10 órakor Zaránd községhez tartozó megmaradó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, de annak kétharmadán alól eladni nem fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 85 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jel-zett, árfolyammal zámitott és az 1881. évi november 1-én 8383. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 1. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges el-helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kisjenőn, 1910. évi november hó 25. napján.

Tóth, s. k.

kir. albiró.

161

25677/1910. kh.

Határozat.

Az 1884. XVII. t. cz. 54 §-a alapján elrendelem és utasítom az összes sütőket és kenyérkereskedőket, hogy üzleteiken, s általában az eladási helyeken a kenyérműek árát minőség és súly szerint megjelölve kifüggeszessék.

Figyelmeztetem nevezetteket, hogy a ki ezen határozatomnak eleget nem tesz, az 1879. évi XL. t. cz. 137 §-a alapján 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntet-hető.

A ki pedig a súly és ár szerint meghatározott kenyérműt magasabb árban, vagy csekélyebb súlyban vagy pedig rosszabb minőségben árusítja, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Visszaesés esetében a pénzbüntetés 600 koronáig felemelhető.

Ellenőrzéssel jelentéstétel kötelezettsége mellett az összes kerületi biztosokat bizom meg.

Arad, 1910. évi december hó 30-án.

Sariot Domokos s. k.,

főkapitány.

A farsang közeledtével

ajánljuk

kitűnően berendezett nyomdánkat

tisztelt olvasóink szíves figyelmébe, hol

Névjegyek,

Báli meghívók,

Esküvészi meghívók,

Eljegyzési értesítők,

Üzleti nyomtatványok,

Művek,

Könyvek stb. stb. stb.

Gondos és pontos kiállításban

méltányos áron készítettnek.